

DOMOVINA

Izhaja 5., 15. in 25. dan vsakega meseca. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje vsakokrat po 10 kr. od garmond-vrste. Velja za celo leto 2 glđ., za pol leta 1 glđ., za četrt leta 50 kr. Naročnina naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celji.

Dobrodelni koncert za Ljubljano.

Neizmerna nesreča, ki je zadela sosedno Ljubljano, pred kratkim še cvetočo stolico Kranjske in njeno okolico, vzbudila je povsod, kjer bijejo za ptujo bedo čuteča srca, najživahnejše sočutje in občno sožalje. Vsled te strašne in osodopolne nezgode odprla so se po celi državi blagodušna srca in radodarne roke, — v prvej vrsti, kakor vselej in povsod našega premilostljivega vladarja cesarja, — in po njegovem veledušnem vzgledu po vseh deželah cesarstva brez razločka narodnosti, da prizadetim, duševno potrtem in gmotno silno poškodovanim nesrečnežem priskočijo na pomoč; naravno, da tudi mi v Gradcu živeči Slovenci in drugi nam sorodni bratje za njimi zaostati ne smemo in nočemo.

Ginjenim srcem spolnjujemo tužno dolžnost, da ne samo z besedami nego tudi dejansko pokazemo, kako srčno jih obžalujemo, kako so vsled tolike neizmerna nesreče potrta tudi naša srca in kako nas bratska ljubezen žene jim, kolikor je v naših slabih močeh, prihiteti na pomoč.

V to svrhu sestavil se je izmed tukaj stanujočih Slovanov odbor ter ta sklenil na korist prizadetim nesrečnežem prirediti koncert, ki se bode vršil 13. maja ob polu 8. na večer v dvorani „Stefaniesaal“ in sicer z blagosrčnim sodelovanjem tukajšnjih slovanskih akademičnih društev: Bolgarija, Hrvatska, Ognisko, Srbadija in Triglav, gospe Marije Kušarjeve in operne pevke gospice Micike Freudenreich-ove, nadalje gosp. Josipa Tertnika, kralj. dvornega opernega pevca v Draždanih, g. Bogdana pl. Vulakovića, opernega pevca v Požunu in gosp. Bele Stuhca in s pomočjo radi blagega namena brezplačno dovoljene vojaške godbe c. in kr. 7 pešpolka, pod osebnim

vodstvom kapelnika g. Friedricha. Podpisani odbor počasti se k temu koncertu najljubneje vabiti, ter prosi vse sorojake, kakor tudi drugo tukajšnje prebivalstvo, katerega plemenita srca so vsikdar pripravljena pomagati, kjer je pomoči treba, da se ga v prav obilnem številu udeleže; — saj gre za čin prave človeške milosrčnosti in krščanske ljubezni do bližnjega, za rešitev nesrečnih revežev, ki so brez vnanje pomoči nezmožni se oteti pogube. Zavest dobrega dejanja bo vsakemu obilna nagrada.

Vstopnina kakor tudi prodajalnica vstopnic in vsopred koncerta bode se naznanila kasneje.

V Gradcu 1. maja 1895.

Odbor: gosp. prof. Rudolf Chorinsky, c. kr. dvorni svetnik, kot častni predsednik; c. kr. višesodni svetnik v. p. Jakob Hren, kot načelnik; dr. Žižek in c. in kr. major v p. Smola, kot načelnika namestnika; in c. kr. okr. sodnik v p. Fran Hrašovec kot blagajnik; nadalje Barač, stud. phil.; dr. Gumplovic; c. kr. profesor Hauptman; dr. B. Ipavic; Jokanec, stud. med.; vseučel. profesor dr. Krek; Gojmir Krek, stud. jur.; dr. Klasinc, odvetnik; nadstabni zdravnik dr. Markovac; Mahljevič, stud. med.; Podesnik stud. med.; c. in kr. polkovnik v p. pl. Rukavina; Seidler vitez Zborovskij, stud. techn.; Stojanov, stud. med. in Šubert, stud. med.

Drugi naši časniki so naprošeni, da blagovolijo predstoječi oklic v svojih listih ponatisniti.

Pomoči je treba.

Slovenija je zadeta v srce, Slovenija je potrta, razklana, razdrapana, kakor bi jo bila zadela strela. Potres je vsekali Sloveniji rane, ki se ne morejo zaceliti takoj, središče naše je

po potresu trpelo toliko, da je groza človeka, če premišljuje o tem, če računni škodo ali če si predstavlja nasledke, ki že sledijo in bodo sledili potresu. Ljubljana sama ima škode na milijone, znabiti do 4, 5 ali še več milijonov goldinarjev. Pa vsaj ni bila Ljubljana sama prizadeta; vsaj je tudi ljubljanska okolica skoro popolnoma uničena, vsaj sta zelo trpela tudi kamniški in kranjski politični okraj, in vsaj je potres segal tudi v litijski okraj, kjer je tudi učinil veliko škodo. V malem so bili prizadeti tudi vsi ostali okraji na Kranjskem, pa tudi na Spodnjem Štajerskem je škodoval potres sem ter tje cerkvam, šolam in drugim večjim poslopjem. Potres pa je segal tudi na Koroško in Primorsko, kjer je žalibog tudi zapustil kolikor toliko škodljivih sledi. Z eno besedo pač: vse slovenske pokrajine so bile prizadete, a najhujši, skoro smrtonosni udarec je dobila Ljubljana, če tudi je skupna škoda drugih pokrajin povprek znabiti tudi skoro tako velika, ali še večja kakor je ona v nesrečni slovenski prestolnici. V Ljubljani so se podrle cerkve, so razrušeni samostani in šole, so razdrapana in uničena javna poslopja, druge hiše itd. V Ljubljani je 20 odstotkov vseh hiš čisto uničenih, 80% težko poškodovanih. Ali je ostal 1% hiš čisto nedotaknjenih, težko je trditi. Hudo je razsajal potres v ljubljanski okolici, kjer so se porušile cele vasi skoro popolnoma, kjer je škode po vaseh neizrečeno veliko, v nekaterih vaseh 50.000, v drugih 100.000, v tretjih 200.000 — 400.000 glđ. in še celo več. — Mnogi, deloma silni sunljeji, ki so se od velikonočne nedelje zvečer vsak dan večkrat ponavljali bolj ali manj silno, vsled katerih je tudi ponesrečilo in umrlo več ljudij razrušili so mnogo poslopij v okolici ljubljanski, kakor tudi v mestih, trgih in raznih drugih kra-

LISTEK.

Slovenska Lizbona.

In zdaj so se zaklela še nebesa,
Slovenec, zoper tebe siromaka;
Pod tabo zemlja maje se in stresa;
Kam beži? Groza, strah povsod te čaka;
Strop poka, stene rušijo se koči,
Kje išči si zavetja v pozni noči?

„Vstanite, hitro, hitro, stari oče!
Na ramo bolno mater, mož zadéni;
Pod milo nebo iz nesrečne kože!
Vratú se dete, mojega okleni!“ —
„Strah! sodni dan, kaj ne da, mati!“ —
„Oj tiho, nič pri meni ni se bati.“ —

V veselem tem velikonočnem časi,
Ko vse mladi, življenja se raduje,
Tod po deželi jok in stok se glasi,
Brez milosti nesreča gospoduje;
Slovenec nima sreče; blagoslova,
Nebo na dela ne rosi njegova.

Ljubljana, prej po svetu malo znana,
Imenovana redko med narodi!
Zdaj, opustošena in razdejana,

Zaslula boš povsod po ti nezgodi,
Lizbono bodo te slovensko zvali,
Rodovi pozni še te milovali.

Pod milim nebom se beró ti maše,
Nemilim nebom! vse klečé zdihuje:
Nebeški oče, sliši prošnje naše,
Ukaži zemlji ti, da naj miruje;
Nikar nas ne pogubi v jezi svoji,
Moči razsajajoče upokoji!

Kar rodoljubje v letih je nabralo!
Veselje in ponos slovenski duši;
Kar tujca je oko občudovalo,
Vse ena noč neusmiljeno razruši!
Od konca treba bo začeti z nova,
Brez mere truda, sreča negotova!

Od juga lastovka je priletela, —
Otožno obletavala jej mesto znano;
Kjer mirno gnezdo svoje je imela,
Podrto, pusto vse in razdejano!
Od tod, kjer se nesreča naselila,
V kraj srečnejši nesó jo lahka krila.

Glas gre po zemlji: Bratje pomagajte!
Vsi enega očeta smo sinovi;
Odprite srca in roke dajajte!
Sad dober blagi obrodé darovi;

Hitite lajšat vsi nesrečo grozno,
Na pomoč, bratje, da ne bo prepozno!
Jos. Stritar.

Ranjenec.

Slika iz vojske. Spisal Fridolin Sevnčan.

Po bitvi je bilo pri Novari.
Boj je bil končan. Pijemontezí pobiti —
razkropljeni; — zemlja napojena z vročo človeško krvijo.

Nebeška sveta kraljica pošiljala je zlate svoje žarke na zemljo, ki so krasoto svojo izbirali skozi visoka okna cerkve svete Rozalije

Pa kaj je solncu mar človeško gorje? Pred velikim oltarjem brli večna luč; po tleh pa leže ranjenci. Avstrijanec leži mirno poleg Pijemontezá; ugasnilo je besno sovraštvo v junaških prsih; tu v božjem hramu čuti je le jok, stok, molitev i proklinjanje.

Tam v kotu cerkvenem leži ranjen Pijemontez. Glava počiva mu na spovednične stopnici. Krasno mlado dekle kleči poleg njega, ter mu ganljivo šepče na uho. Lahen smehljaj poigra tu pa tam po bledem obličji ranjenčevem, da se mu za hip posvetijo beli zobje, — a skoro

jih v deželi, Ljubljano pa so tako razdejali, da se spremeni v razvalino, ako se prebivalstvu ne pomaga, hudo poškodovane hiše zopet sezidati, ali jih vsaj toliko popraviti, da bo mogoče v njih stanovati. Z lastnim denarjem ljudje tega nikakor ne bodo zmogli, kajti so že sedaj večidel vsi hišni posestniki tako obteženi s hipotekarnimi dolgovi, da na hiše ne morejo dobiti več kaj posojila in da ga sploh ni denarnega zavoda ali kakega zasebnega bogatina, kateri bi jim mogel posoditi denarja, toliko, kolikor ga neobhodno potrebujejo, da bi mogli oskrbeti najpotrebnejše zidave in prezidave. Mnogi hišni posestniki so bili že sedaj le neplačani hišniki svojih lastnih hiš, od katerih so pobirali najemnino, da so ž njo plačevali davke in obresti svojim dolžnikom. Tega bi sedaj več ne zmogli, ako jim ne pride pomoč, da bodo zamogli zopet popraviti svoje hiše. — Toda kedo naj jim oskrbi vse to neobhodno potrebno, ker bo stalo zelo veliko. Dežela tega ne bo mogla, kajti je tudi sama toliko trpela, da bo, ker je znana kot revna, sama prisiljena iskati velikega posojila, da bo zgradila svoja lastna poslopja.

Ljudje so med 10 dni trajajočimi potresi celo po dnevi s strahom prihajali za trenotek v hiše, zvečer si pa nikakor niso upali v svoja stanovanja, tudi če niso hudo poškodovana, marveč se prestrašeni potikali na javnih trgih in vrtovih, ali pa bežali iz mesta v daljne kraje, kjer upajo najti več varnosti in miru za se in za svoje družine. Le malo je družin, ki so tako srečne, da prenočujejo v svojih pravih stanovanjih. Prvo noč prebili so večinoma vsi čujoč in moleč pod milim nebom, premožnejši v zaprtih vozovih, katere so zapeljali na večje trge, da bi se vsaj nekoliko obvarovali pred mrzom; pozneje je dobrohotno ponudila južna železnica brezplačno svoje vozove; isto je storilo jednako dobrohotno tudi vodstvo državnih železnic, tako, da je na kolodvoru okoli 3000 ljudi prenočevalo v železniških vozovih.

Konečno prihitelo je tudi vojaško poveljstvo na pomoč in dalo napraviti mnogo šotorov in barak, kjer prebiva občinstvo za silo. Posebno pohvalno pa meramo omenjati ravnateljstvo ruščega križa, ki je radovoljno prepustilo vse v Ljubljani pripravljene vozove in drugo orodje, da so se prepeljali bolniki iz bolnišnice, ki je zelo poškodovana.

Vsled potresa je bil poškodovan tudi ljubljanski grad, tako, da so morali jetnike prepejati v Maribor in Gradec.

Nesreča cele Slovenije je v resnici tako velika, da si jo človek komaj predstavljati more. Zato pa je treba izdatne podpore vsim trpečim in prizadetim, da zopet oživi delavnost, promet in kupčija in tako reši, kar je rešiti.

Da se je prepričal o grozni nesreči, prišel je v Ljubljano sam minister za notranje zadeve, marquis Baquehem (marki Bakém).

Pomagali bodo nesrečni Kranjski vsi, ki imajo kaj srca za nesrečno človeštvo; nesreč-

nežem so darovali že in bodo še: sam presvetli cesar, člani cesarske hiše, nadvojvode, dunajsko in druga mesta, državni zbor, sosedne dežele itd. itd. Pomagajmo vsi, kateri nismo prizadeti, pomagajmo rane vsaj hladiti; kajti zaceliti se še ne morejo takoj.

Celjske novice.

(Celjsko vprašanje.) Slušatelji poljske politike v Levovu obrnili so se na poljski klub s peticijo, da naj glasuje za osnovo slovenske gimnazije v Celju. Slušatelji vseh slovanskih narodnostij na vseučilišču v Gradcu so se tudi obrnili do poljskega kluba, da naj glasuje za dvojezično celjsko gimnazijo. V tej peticiji se pravi, da bi bilo povse nerazumljivo, ko bi 3 milijone avstrijskih Poljakov, ki imajo 30 srednjih šol, se upiralo slovenskim paralelkam na celjski gimnaziji. Slovenci dosedaj nimajo nobene slovenske srednje šole, le na 5 gimnazijah imajo na štirih nižjih razredih paralelke, z deloma slovenskim učnim jezikom. V primeri s Poljaki bi Slovenci morali imeti deset popolnih srednjih šol. Nemogoče je, da bi Poljaki, od katerih je sedaj vse odvisno, glasovali proti slovenskim paralelkam v Celju, ko sami zahtevajo poljski učni jezik na Poznanjskem, v Šleziji, Bukovini in na Rusko-Poljskem. Maščevalo bi se nad Poljaki na Poznanjskem, v Šleziji in Bukovini, ko bi glasovali na Dunaju poljski poslanci proti slovenskim paralelkam v Celju, kajti ravno tisti argumenti se navajajo proti poljskim šolam v omenjenih pokrajinah, kakor proti slovenskim paralelkam v Celju. Nemcem se ne zgodi nobena krivica, ker imajo dvanajst srednjih šol. Slovenci, katerih je tretjina prebivalstva, pa nobene. Upamo, da se bo poljski klub oziral na razloge dijaške peticije.

(Učiteljske spremembe.) Vsled sklepa se je okrajnega šolskega sveta celjskega pride gdč. Hermina Lapajne za pomožno podučiteljico, na šolo celjske okolice; gosp. Ivan Jezovšek za pomožnega podučitelja v Galicijo; gdč. Marija Stupan za pomožno podučiteljico v Petrovče in gosp. Hrabroslav Žmavc gre za čas iz Griž suplirat v Novocerkve.

(Obdačenje posojilnic) po bodoči postavi utegne še ugodnejše biti, kakor po sedanji. Od 300 gld. čistega dobička se ne bode davek nalaгал. Kar bode čez 300—1000 gld. od tega se bode vzelo 3% čez 1000 pa 5%. Kar bode šlo čistega dobička „v rezervni fond za zgube“, to se tudi v bodoče ne obdači. — Kako bode o neposrednih pristojbinah (2% od hranilnih obrestih), ne ve se še; znabiti se kakov rentni davek mesto teh pristojbin vpelje. V tem in enakem smislu je državni zbor deloma že sklepal deloma bode ukrepal. Za te zadeve se naš poslanec g. M. Vošnjak neprenehoma zanima.

(Morda tudi nemško?) Kakor lepo se naši denarni zavodi razvijajo, tako pa nasprotni pešajo. Poroča se nam, da nemška mestna hranilnica

ali „šparkasa“ v Brežicah ni hotela nekemu vložniku, ki ima vloženo pri njej 1300 gld., vloge takoj izplačati, ampak je rekla, da hoče vlogo še le izplačati čez 5 mesecev. Vpraša se, kedo bo pa še hotel v to hranilnico vlagati? Denar se v hranilnico vlaga glavno za to, da se vsak čas lahko ima na razpolago; če pa se mora vloga na 5 mesecev odpovedati, tedaj si bo pač vsakdo dobro premislil, tjakaj vložiti svoj denar.

(Stavba „Narodnega doma“ v Celji) lepo napreduje. Temeljni zid bode kmalo položen. To upliva tudi na zunajne Slovence in tako so si po trudu gosp. dr. Iv. Dečka, pridobili „Narodni dom“ tudi v Brežicah. Slovenci v Brežicah imajo tako zabeležiti prevažno pridobitev! Kupili so na ime „Posojilnice v Brežicah“ dobro znan hotel „Klembasov“ iz zapuščine g. Friča za 22.500 gld. Ta hiša stoji na najlepšem prostoru sredi mesta, ima lepe sobe za goste, obsežno dvorišče in vrt za napravo veselje in veliko krasno dvorano. Prava sreča za brežičke Slovence toraj, da dobe tako pripraven „Narodni dom“. S tem so zagotovljeni prostori narodnim društvom, ter lepo pripravno zbirališče domačim in tujim narodnjakom, ki pridejo v Brežice. Ta „Narodni dom“ je sedaj vže tretji na Štajerskem — prvi je v Ptuj, drugi je v Šoštanj.

(Nemčurji so povsod jednaki.) Vsak Slovenec, ki jim glede njihovega zlopočetja ne gleda skoz prste, jim je seveda trn v peti. In ker si drugače ne morejo pomagati in zakriti svojega razgospodarjanja in kratenja pravic na korist sebi in privržencem, pa kričijo in zmerjajo na vsa usta. Iskušnja uči, da pes, čem manjši je, tem bolj čivka in čavka. Ljutomerski nemčurčki so si hoteli pomagati s tem, da so imenom naštevali naše narodnjake, ki niso rojeni v Ljutomeru. Pa oh zaslepljenost; cela kopa takih se je našlo na njihovi strani, katerih rojstvo ni videlo nikdar ne Ljutomera, ne Murskega polja, ne Štajarskega. Kaj pa zdaj? Zdaj so si pa ljutomerski „pragermani“ eno „dobro“ zmislili in so razglasili tak-le nauk: če je kdo zaveden Slovenec in ni v Ljutomeru rojen, ampak morda na Kameničaku ali Cvenu tedaj ni Ljutomerčan in tudi — seveda — ne more Ljutomerčan postati; če je pa rojen Slovenec ali Nемец, bodisi iz Mekatnjaka ali celo sam Prus, in vleče vodo na mlin ljutomerskega nemčurstva, tedaj pa je pravi pristni in pravcati Ljutomerčan, že od predneva svojega rojstva, imenujejo ga brat, tovariš itd. Najbolje pa jo je uganil tisti Aleksander, ki je ravnokar vpil med široki svet, rekoč: Mi Ljutomerčani ne trpimo, da bi nam kak Slovenec gledal na prste. Osoda pa je tako hotela, da vam je ta samosvest Ljutomerčan še le komaj pred nekaterimi leti — prvokrat videl — slovenski Ljutomer, ki je bil in ostane slovenski, naj ga tisti pristni nemčurčki še tako razvpijejo kot nemškega. Že žabe same v Šarji pravijo, da je to grda laž. Sicer pa se bo res treba čuditi ljutomerskim nemceradom na bistro umnosti njih domovinske teorije in ne moremo jim za to odreči priznanja. Naš

potem naseli se mu zopet globoka bol in tuga na lice.

Očividno izprašuje deva o nečem rojaka, do vratu zavitega v volneno odejo, o čemer jej odgovoriti neče, kajti vedno stresa z glavo.

„Povej Karlo oј povej mi kje te boli? Vsaj zopet ozdraviš skoro, povej mi vendar, kje si ranjen?“

Toda on le stresa z glavo.

„Oј govori vendar“, nadaljuje deva z rosnimi očmi. „Podaj mi svojo roko!“

Izmotal je desnico iz odeje.

„Tako, to je desnica, sedaj podaj mi tudi levo svojo roko, ljubi Karlo!“

Potegnil je tudi levico izpod odeje.

Ganljivo mu ona poljublja obe roki.

Hvala ti Madona! (mati Božja), vikne deklica. Kako smo se bali, da so ti odstrelili roko. Bogu bodi hvala!“ In udrle so se jej goste solze, a po mladem lici ranjenega Italijana, šinila je trpka, huda bolest.

„Pa vsaj sve“, nadaljuje ona, „predučerajnem, ko se je streljalo tako silovito, s teto klečali ter presrečno molili zate.“

Včeraj že sem hotela sem z materjo k tebi, a ko se mi je vrnil brat, — samega strahu je

bil bledejši od tebe, — pravo za pravo nisi ti tako bled ljubi Karlo; prekine se nagloma, ter mu tresoč roko pogladi lase, „da ko je tedaj prišel brat, ter povedal nam, da si ranjen; niso me hoteli sabo. Tudi danes oddaljila sem se skrivoma, da vidim kaj je z mojim ljubim presrečnim Karlom.“

Tako besediči deva. Vojaku pa se pogosto utrinjajo solze. Miga jej z roko naj se oddalji. Toda ona neče umeti tega znamenja, ter mu popravlja ležišče.

„Tebi so vsaj dali nekako posteljo“ šepče dalje. Drugi leže večinoma na slami.“ Potipa z rokama po ležišču.

Najedenkrat se zgane smrtno blede. „Karlo, ljubi Karlo!“ prosi ga, stegni svoji nogi! ne smeš si jih tako sključevati, Karlo!“

„Ne morem oј Madona! Krogla iz topa me je zadela“ odgovarja jej medlo.

„In odtrgala ti je levo nogo?“ vpraša ona. Oko jej je suho, strmeče.

Da odgovori on kljubovaje ter pogleda v vis, levo svojo nogo — desno svojo nogo — obe — obe!“

Z lahnim vsklikom, ki je pa ipak le trgal srce, zgrudi se deklica ob postelji. Čestit menih, ki

ju je bil poslušal, stopi bliže, ter jo dvigne. „Umiri se hči moja,“ pravi „Bog je usmiljen.“

A ona reče tiho: V štirih tednih bila bi najna poroka!“

Menih posadi jo na stopnico spovednice, potegne si z rokavom preko oči, pak se počasi in težkim korakom oddalji po ladji cerkveni. Stara ženica prihiti zdaj k postelji mladega vojaka, ter sede poleg deve ob spovednici. Bila mu je mati.

Ne besede ni spregovorila trojica dolgo, dolgo časa.

Potem pa jo jame tolažiti stara ženica.

Strastno, pazno poslušajo mlada deva, a ranjenemu ubožcu le bridek smehlaj kroži ob ustnih.

Dolgo sedeli so tako. — —

Dva dni kasneje pa je ubogi Karlo na veke zatisnil oči.

Tam zunaj so ga zagreblili pri bojnih tovariših pod malim lesenim križem, kateri je stavila ljubezen vojakov umrlemu njegovemu tovarišu.

Na gomili pa je klečala deva, ter rosila novi grob solzami čistimi, kakeršne je jokati le angelju samemu.

minister se ravno sedaj trudi z novo domovinsko postavo, to je kakor nalašč. Upamo, da bo kateri naš poslanec vsaj toliko pošten, da interpeluje ministra, če mu je že znana nova svetovna teorija o domovinski pravici, katero je izumil Aleksander Docent, davkar in politik v Šarji.

(Slavni porotnik celjski za časa Šmidnove obravnave) se je zopet oglasil. Če se je drznil o priliki svojega porotnikovanja denuncirati celo državno pravdnštvo in sodnike, zakaj bi potem ne smel spraviti enkrat na mizo — slovenskih učiteljev. Naši učitelji so zakrivali strašansko hudodelstvo, da se baje slovenijo nemška imena. Ta mož poštenjak dobro vé, kaj je treba. On dobro vé, da je nekaj višjih gospodov na svetu, ki komaj čakajo, kako bi se dalo postopati proti slovenskemu učiteljstvu. Zadosti je tedaj že to, da slovenijo nemška imena. Pistor namreč ne more videti slovensko, to je, pravilno pisanega slovenskega imena, to mu je hujša prikazen, kakor hudobcu križ. In če zapiše učitelj imena: Globočnik, Kovačič, Stepišnik, Duhač, Žgank — kakor jim gre, in ne Globotschnigg, Kowatschitsch, ali celo Kowatschütz, Duchatsch, Schgangg — tedaj je potem poštenjaku učitelj slovenil nemška imena, zakrivil hudodelstvo — menda tatvine in za to ga zadeni stroga kazen, tako je volja Egona Pistor, ki se že zdaj na novo pripravlja; da bo prihodnjč tem bolj pravično in resnično — porotnoval.

(Lahoni lažejo.) Na otoku Krk so zmagali pri državnozbornih volitvah bratje Hrvati. Lahoni pišejo, da jim vsa prizadevaja novega deželnega glavarja primorskega niso pomogla do zmage. In zakaj ne? zato, ker se je večina taljanskih volilcev ni upala na volišče iz strahu pred — Hrvati. Pred nekaterimi tedni je moralo vojaštvo nad Lahone, da jih vsaj pomiri in takrat se nič niso bali, ampak so vojaštvu kričali: nazaj, poginili! Sedaj pa bi se na enkrat bali iti na volišče. Večkrat se pravi: To je laž, da bi jo lahko prijel. Ta lahonska laž, pa je tako debela, da se ne da več niti objeti in bi celo našim celjskim nemčurjem imponirala, ki so jih v gotovem času imenovali svoje brate in zaveznike.

(Imenovanje.) C. kr. okrožnosodni pristav v Celji, g. Ferdinand Sokol pl. Reno, je poklican v službo k najvišjemu sodišču na Dunaj.

(Notarji Spodnjega Štajerskega) imeli so v nedeljo 18. aprila, svoj letni shod za razgovor raznih zadev svojega poklica. Pri tej priliki so se tudi skupno predstavili novemu predsedniku okrožnega sodišča, g. Ulepitsch pl. Krainfeld, kateri je gospode prav prijazno sprejel. Čujemo tudi iz drugih krogov zadovoljne izraze o postopanju sedajnega gospoda prezidenta.

(† Gospa Marija Miholić rojena Roblek), iz znane visokospoštovane rodoljubne rodbine v Žalcu, žena gimnazijskega profesorja v Zagrebu, umrla je po dolgi bolezni 2. maja v 32. letu svoje dobe. Žalosten ta dogodek pretresa ne samo potrtega soproga in sorodnike, ampak tudi vse mnogobrojne prijatelje in znance prizadete rodbine. Naj počiva v miru, blaga pokojnica!

(Kurivo za šole), deklisko in meščansko celjsko, daje povod nekim govoricam po mestu, ki pravijo, da se ni ravno vse v imenovanih šolah pokurilo, kar je drv in premoga v nje prišlo.

(Celjski Nemci in ljubljanski potres). Časnik naših Nemcev je potres v Celji v začetku nekoliko hudo opisal. Mestni očetje so nato v njem dali razglasiti, da sta se „samo dva stara, že tako razpadla dimnika“ podrli. Pozneje pa so prišla na dan groznejša poročila o škodah, katere je potres v slovenski Ljubljani naredil in nabirati so se začeli mili darovi za reveže tamošnje. Na to so naši nemški someščani v svojem listu raznesli, da ima Celje vsled potresa vendar kakih 30.000 gl. škode in da zato za „poškodovanje v drugih krajih“ ne bodo nič dali. Nesreča drugih ljudi pomiruje sovraštvo proti njim v dobrih srcih, kakor se kaže na Dunaji in po drugod, celo v Draždanih na Saksonskem. Nemški Celjani pa so našli izgovor, da ne dajo nobene pomoči ljubljanskim nesrečnikom, ti so skoro sami Slovenci! — V resnici v Celji v obče, — razen nekaterih hiš, ni napravil potres velike škode. — Toda ne nabira se pač za Bismarckovo proslavo!

Spodnje-štajerske novice.

(Premembe pri č. duhovščini). Za provizorja v Št. Ily pod Turjakom gre č. g. Franc Hurt, kaplan v Starem trgu. Umrl so č. gg. Franc Klavžar, župnik v Št. Ily pod Turjakom Janez Antolič, umirovljeni župnik na Ptujski gori, in v Brežicah tamošnji župnik Kočevar. Pogreb je bil v četrtek 2. maja.

(Cepljenje ameriških trt). Dne 10. maja zjutraj ob 8. uri zboruje vinorejsko društvo za celjsko vinsko okolišče v Pletrovčah. Ob 9. uri se vrši cepljenje ameriških trt na suho pod vodstvom strokovnjaka gosp. Fr. Matijašiča iz Ptuj. P. t. prijatelji vinoreje se k temu cepilnemu tečaju uljudno vabijo. Odbor.

(Občni zbor podružnice sv. Cirila in Metodja za Škofjovos in okolico) bode dne 12. t. m. ob 4. uri popoldne v občinski hiši. — Ker je to zborovanje zelo važno in bodo prišli tudi govorniki iz Celja, se vabijo vsi udje in prijatelji mladine, da se vdeleže v mnogobrojnem številu in tako pokažejo, da jim je v resnici na procvitu in omiki.

(Iz Griž pri Žalcu). Javen shod, katerega je priredilo „Slov. kat. društvo v Žalcu“ na Belo nedelo v Grižah, se je sijajno obnesel. Udeležba bila je velikanska. Navzočih bilo je nad 300 mož. Gospod predsednik Jernej Meh pozdravi navzoče, in otvori zborovanje. Prvi govornik je bil č. g. Ulčnik, kaplan v Grižah; razlaga namen našega društva ter povdarja, da je naše društvo slovensko, da se bode vedno potegovalo za težnje slov. naroda; pravi, da je delavsko, da se bode skrbelo delavcem zboljšati njihovo stanje; da je pa tudi katoliško, da bode vse svoje delovanje opiralo na trdno podlago — na vero. Naše društvo bode javno delovalo. Zasedajte njegovo delovanje in potem ga sodite! — Burno odobravanje je sledilo njegovim besedam. Nato se oglasi k besedi socijaldemokrat Ludvik Zadnik iz Celja. Ker pa kljub opominjanju ne govori k točki, ki je na programu, in ko pravi da so druge reči bolj potrebne kakor vera, je s tem žalil krščanski čut delavcev, mu je predsednik odtegnil besedo. Na to nastopi gospod Dragotin Hribar iz Celja in pobija nazore socijalnih demokratov. — Kot tretji govoril je gosp. Jakob Antloga, visokošolec iz Gotovelj, o cerkvi in njenih sovražnikih. Govornik dokaže, da cerkev ni sovražnica svobode in omike, kakor ji očitajo socijalni demokratje, temveč, da so ravno oni sami sovražniki svobode in omike in sklene svoj govor med burnim odobravanjem. Na to sklene g. podpredsednik Ulčnik zborovanje s trikratnim živijo na sv. očeta Leona XIII. in našega cesarja Franca Jožefa.

(V Vojniku) umrl je dne 29. aprila t. l. po dolgi bolezni Anton Spes, posestnik in krčmar. Rajni je bil miren in blag človek, ki menda ni imel sovražnika na svetu. Tudi slovenska narodna stranka zgubila je z njim zvestega in zanesljivega pristaša. Kadar so bile volitve bodisi za občino, bodisi za deželni ali državni zbor, vsikdar je bil brez prigovarjanja na naši strani; nikdar se ni bal zamere, ampak ravnal se po pregovoru „stopi prav in ne boj se nikogar“. Vedno in povsod kazal se je kot pravi mož, kot zvesti sin svoje slovenske matere. Bodi mu zemljica lahka! Upamo, da bo njegov naslednik Lojzek vreden sin svojega očeta.

(Štrajk). V premogokopu v Velenju je 300 delavcev 29. aprila ustavilo delo. Okrajno glavarstvo v Slov. Gradcu je odposlalo na lice mesta političnega uradnika, da posreduje med delavci in lastnikom premogokopov.

(Preložitev koncerta). Zarad neugodnega vremena, pretečeno nedeljo preložil se je tamburaški koncert, katerega priredijo šentpavelski tamburaši v prid ponesrečenih ljubljancem pri g. Sadniku pri Savinskem mostu, na nedeljo 5. maja ob 4. uri popoldne. Na obilno udeležbo!

(Upravna gruntne davka). Leta 1896. se ne bode, — kakor smo že poročali — na novo zemljiški davek uredil, pač pa pregledal se bode, ako niso velike krivice kje urinile pri sedanji uredbi in odmerjanju tega davka, ki se določi po tem, kako visoko se ceni čisti prinos raznih zemljišč. Zato bode gotovo sledeči izkaz zanimal, ker nam kaže, koliko znaša počezno čisti prinos

jednega orala posameznih vrst zemljišč v posameznih okrajih, oziroma v cenilnih okrajih. Navesti hočemo izkaze o vseh cenilnih okrajih, v katerih prebivajo Slovenci na Štajerskem: Maribor: 1. cen. okr.: Njive gl. 784, travniki 940, vrtovi 1075, vinogradi 1782, pašniki 349, gozdi 226; 2. cen. okr.: njive 331, travniki 406, vrtovi 552, vinogradi 1180, pašniki 168, gozdi 128. Ptuj: 1. cen. okr.: Njive gl. 692, travniki 774, vrtovi 1090, vinogradi 1678, pašniki 210, gozdi 218; 2. cen. okr.: njive 537, travniki 583, vrtovi 996, vinogradi 796, pašniki 199, gozdi 128. Brežice: 1. cen. okr.: Njive gl. 581, travniki 614, vrtovi 1028, vinogradi 809, pašniki 196, gozdi —87; 2. cen. okr.: njive 416, travniki 394, vrtovi 851, vinogradi 397, pašniki 103, gozdi —58. Slov. Bistrica: 1. cen. okr.: Njive gl. 485, travniki 470, vrtovi 956, vinogradi 810, pašniki —74, gozdi —72. Ljutomer: 1. cen. okr.: Njive gl. 572, travniki 704, vrtovi 1172, vinogradi 1698, pašniki 402, gozdi 275. Celje: 1. cen. okr.: Njive gl. travniki 640, vrtovi 1074, vinogradi 814, pašniki 225, gozdi —90. 2. cen. okr.: njive 355, travniki 292, vrtovi 732, vinogradi 835, pašniki —85, gozdi —28; 3. cen. okr.: njive 544, travniki 508, vrtovi 1112, vinogradi 494, pašniki —97, gozdi —46; 4. cen. okr.: njive 407, travniki 529, vrtovi 961, vinogradi 264, pašniki —68, gozdi —41.

(Poskuševalni vinograd) bode država napravila pri Sv. Miklavžu v občini okolica Šmarje. V to svrhu je vzela v najem ali zakup na 12 let blizu 3 orale vinogradov od posestnikov Otil. Tančič, Mat. Rataj, Ant. Šraml in Jur. Golčman.

(Poduk o pomladanskej cepitvi trsja) bode v Šmarji v sredo dne 8. maja predpoldne v ondotnem nasadu.

(O potresu še iz Šmarja) dostavimo. V gradu Jelše je škode čez 2000 gl. Iz stare šole, kjer so se oddajala zasebna stanovanja, so se morali stanovalci izseliti po ukazu okrajnega glavarstva, tako je poslopje razpokalo, da se lahko poruši pri neznatnem sunku.

(Umor). V noči dne 24. aprila sta se pri Ciglerjevi hiši na Grobelnem sprla Janez Gobec, posestnik iz St. Vida in Valentin Drobne, gostač in prihajač iz Dobjega, še komaj kacih 18 let star. Drobne je Gobcu zabodel nož v prsi, da se je ta takoj mrtev zgrudil na tla, tudi je težko ranil v prsi in v ramo Antona Mlakarja, ki je prihitel svojemu svaku na pomoč. Morilca so drugi dan zjutraj dovedli v Šmarje v zapor. Upanje je, da težko ranjeni Mlakar ozdravi.

(Samoumor.) V torek dne 30. aprila ob polu 8 uri zjutraj se je zastrupil baje s strihnikom Fran Kresnik, posestnik in sodn. cenitelj v Šmarji iz neznanega vzroka. Zdravniška pomoč je bila zastoj; bil pa je vendar še spovedan in v sveto olje dan. Umrl je po groznih mukah. Po zdravniškej preiskavi dne 2. maja se je dognalo, da je bil umobolen ter je storil to v blaznosti. Bog mu bodi milostljiv!

(Umrla je) dne 28. aprila v Šmarji občepoštovana gospa Ana Advinek, komaj 31 let stara. Lahka ji zemljica!

(V Nazaretu) je potres hudo poškodoval cerkev in samostan. Na Dobrolju je nekemu kmetu počila hiša. Rečiskemu župnišču so se podrli dimniki

(V Gornjemgradu) so pri potresu skoro vse hiše razkopale, najhuje je poškodovana knezoškofijska graščina, kaplanija, župnišče, šola in sodnikovo stanovanje. Šola se je morala zapreti. Mnogo škode je napravil potres pri cerkvi in šoli v Bočni. Poškodoval je močno cerkev pri sv. Radegundi, sv. Frančišku in v Radmirji.

(Iz Rajhenburga). Dne 27. aprila priredila je rajhenburška požarna bramba tukajšnemu priljubljenemu župniku, gosp. Franc Walterju, ki stopi s 1. majem v pokoj, bakljado, pri kateri so peli domači pevci podoknico. — Kot vstanovitelju in večletnemu predsedniku tukajšne čitalnice priredila mu je ta dne 30. aprila v svojih prostorih mnogobrojno obiskano odhodnico, ktere so se udeležili med drugimi tudi odlični gostje Blance in Sevnice. — Tržanstvo podarilo mu je štolo in roket v spomin, občinski zastop izvolil ga je častnim občanom. — Naj na svojem novem

domu (v št. Marjeti poleg Celja) še dokaj let vživa zasluženi si počitek!

(Učiteljska zborovanja). Dne 2. maja je bilo zborovanje ptujskega učiteljskega društva pri Sv. Vidu in gornjegraškega na Ljubnem; dne 9. maja zboruje slovenje-bistriško učiteljsko društvo v Studenicah in dne 16. maja pa savinjsko na Polzeli.

(Krido) je napravil veleposestnik in tovarnar Martin Plešičnik pri Slov. Gradcu. Prizadeti so najbolj nemški gospodje iz slovenjegraškega okraja, katerih političen prijatelj je bil. Prizadeta je tudi nemška hranilnica na Češkem za 70.000 gld. Plešičnik sam pa jo je nekam popihal.

(Pri Sv. Lenartu v Slov. gor.) je okrajna hranilnica razposlala ravnokar svoj računski sklep za leto 1894, in sicer sedaj prvič v slovenskem jeziku. Okrajna hranilnica je začela svoje delovanje leta 1873. Koncem minolega leta je imela 388 novih in 1503 starih vlog v vrednosti 176.971 gld. 20½ kr., koje je obrestovala s 4½ odstotki; a zemljiščna posojila so znašala 6790 gld., koje je obrestovala s petimi odstotki. Ravnateljstvo hranilnice se je za bodoče v tem zdatno spremenilo, da je prišel na mesto bivšega predsednika gosp. dr. I. Leščnika tukajšni gospod dekan J. Jurčič, čegar zasluga je menda, da je poslala hranilnica, kcje uradni jezik je slovenski, tudi slovensko poročilo o svojem delovanju. Hranilnice v Slovenski Bistrici, v Kozjem in drugod; posnemajte to sestro!

(Nabor) končal se je 20. p. m. v političnem okraju brežkem. Prišlo jih je v Brežicah 380, v Sevnici 258 in v Kozjem 442; vseh skupaj 1080. Med temi je bilo potrjenih le 179.

(Za ponesrečene pri Podsredi) je predlagal naš poslanec M. Vošnjak v državnem zboru podpore od strani države.

(Častnim občanom) izvolil je občinski zastop v Hajdini pri Ptuju jednoglasno preč. gosp. Ivan Pavliča, za njegove zasluge sploh, posebno pa še ker je slikal farno cerkev na Hajdini.

(Iz Ormoža). Dne 21. p. m. se je vršila v Frankovcih pri Ormoži volitev občinskega starešinstva. Županom je izvoljen g. Franc Pavlinič, kmet v Loperščicah; občinskim svetovalcem pa g. Matija Keček, posestnik v Loperščicah in g. Anton Praprotnik, kmet v Frankovcih.

(Ljutomersko učiteljsko društvo) priredi z ormožkim učiteljskim društvom v četrtek 9. maja t. l. izlet k Sv. Tomažu nad Veliko nedeljo sè sledečim vsporedom; A. Sv. maša. B. Skupno zborovanje. C. Skupni obed. D. Prosta zabava. Radi obeda javi se naj vsak pri g. Tonetu Pivku, podučitelju tamkaj. Sv. maša ob 10. uri. — K temu izletu se najljubneje vabijo vsi kolegi in prijatelji šole.

(Vode). Mura in Drava ste bili v začetku tega tedna tako narasli, da se po železnicah ni moglo voziti, n. pr. od Radgone do Ljutomera, od Središča do Čakovca.

(Imenovanja). Ljutomerski pristav g. Fr. Vedernjak je imenovan sodnikom v Idriji in g. dr. Janez Presker, pristav v Krškem, je premeščen na Ptuj.

(Mariborski gg. čitalničarji) so se 23. p. m. zbrali v čitalnici pri veselici gg. strelcev in izvolili odbor za pobiranje darov za Ljubljance, ponesrečene po potresu. Predsednik preč. gosp. kanonik dr. J. Križanič, tajnik č. g. dr. A. Medved in blagajnik g. Fr. Dolenc.

(Cecilijino društvo) v Mariboru priredi koncert v ponedeljek, dne 6. maja.

(Štajerska kmetijska družba). Cesar je potrdil zopetno izvolitev barona Washingtona, predsednikom štajerske kmetijske družbe.

(Nemška posojilnica v Mariboru) se je ustanovila. Kakih 60 članov je podpisalo 300 deležev v znesku 15.000 gld. Novemu zavodu je namen, delati slovenski posojilnici konkurencu, te pa se pač ni bati.

(Kačič-Orožnov rod) zove se lepa kot rokopijska tiskana knjižica, katero je sestavil svojim sorodnikom v spomin znani starosta štajerskih slovenskih pisateljev, v pokojni prošti preč. g. J. Orožen v Mariboru. V prelepem spominku z rodbinskim drevesom navaja pisatelj nekega Kačiča 16. stoletja kot pradedu Orožnovega rodú. Pozneje je pa imel neki Kačič krstno ime Erazem, imenoval se je po domače Orožen, in to ime je po-

stalo priimek. Od tega obširnega rodú je znano veliko slovenskih domoljubov (n. pr. profesor Orožen, notar Orožen). Ta rod je — kakor znano — iz Laškega trga.

(Graški Slovani za Ljubljano). Za pomoč po potresu poškodovanim prebivalcem ljubljanskim sestavil se je, kakor že poročano, odbor, kateremu so izbrani načelnikom višjesodni svetovalec Hren, njega namestnikoma dr. Žižek in major Smola, blagajnikom pa okr. sodnik Hrašovec; v odboru so zastopana tudi vsa tukajšnja slovanska akademična društva in sodelujejo v njem razni drugi odličnjaki. Koncert bode se vršil 11. maja t. l. v dvorani „Annensäle“. Načelnik je prevzel nalogo, sestaviti primeren poziv na vse tukajšnje prebivalstvo, ki se bode po večjih nemških in naših časnikih razglasil. Dal Bog obilnega uspeha!

(C. kr. privil. vzajemna zavarovalnica v Gradcu) naznanja svojim društvenikom, kateri so poškodovani po sedanjem potresu, da jim hoče podpore deliti. Ta zavarovalnica dovoli takim društvenikom podpore, kateri se skazejo pismeno, da so njih poslopja močno poškodovana. Prošnje naj se v šestih tednih izročijo dotičnim okrajnim komisarjem tega društva, pri katerih se običajno zavarovalnina plačuje.

Druge slovenske novice.

(Minister marquis Bacquehem v Ljubljani).

Da se o ogromni škodi katero je potres prouzročil, osebno prepriča, dospel je soboto teden minister notranjih zadev v Ljubljano sam. Prišedšega z jutranjim nagličem pričakovali so na kolodvoru deželni predsednik, spremljan od nadinžinirjev iz Dunaja prideljenih sedaj v Ljubljani. Minister obiskal je v teku poldneva vsa javna in uradna poslopja, kakor tudi mnogo privatnih hiš ter je bil na različnih krajih pozdravljen, tako od župana in deželnega sodišča predsednika. V avdijenco bili so sprejeti: knezoškof, najvišji vojaški poveljnik, deželni glavar in drugi odlični možje. Minister izrazil je globoko svoje sočutje za ponesrečeno mesto, pripoznal, da je Ljubljani nujne in izdatne državne podpore potreba, in je isto tudi obljubil. S toplimi besedami se poslovivši odpotoval je še isti dan ob pol 12. z brzovlakom na Dunaj nazaj.

(Položaj v Ljubljani). Dasiravno so potekli že trije tedni po glavnem potresu, vendar ni bilo še mogoče, za vse deložirane rodbine preskrbeti dobrih stanovanj. Sedaj jih prenočuje po železničnih vozeh še 1800; veliko po šolskih poslopih, v sami pripravnici nad 170. Večinoma pa so se preselili v novostavljene barake, ki so jako pripravne in prostorne, mnogo jih je še v šotorih. V teku tega tedna bo še dogotovljena baraka na trati pod Tivoli, v kateri bo imelo nad 500 ljudij bivališče. Manjše barake so se postavile na 20 prostorih v mestu. Po izpovedbi pregledovalne komisije bo treba najmanj 10% hiš porušiti, okoli 80% prenoviti. Mali potresi se še ponavljajo.

(Od ljubljanskih javnih poslopij), poškodovanih po potresu, se bodo sledeča morala popolnoma ali večinoma podreti; vladno poslopje, del deželnega dvorca, knežji dvorec, na novo kupljena hiša „Glasbene Matice“, del poslopja „banke Slavije“, zatiški dvorec, kjer je bilo nastanjeno dež. sodišče, Ljubljanski grad in umrlega slov. pisatelja Gestrina hiša, sedaj last slov. pisateljskega društva.

(Ljubljanskih topničarjev) je nekaj premeščenih v Gorico, nekaj v Krško, ker se je v Ljubljani njih vojašnica v Trnovem po potresu porušila.

(Veliko ljudskih šol na Kranjskem), osobito v bližini Ljubljane, je deloma ali popolnoma zaprtih, ker so bila šolska poslopja po potresu močno poškodovana.

(Nova obrtna nadzornika). Gospoda Frančišek Levec, c. kr. realčni profesor in okrajni šolski nadzornik, in Josip Vesel, učitelj na c. kr. obrtni strokovni šoli v Ljubljani, imenovana sta c. kr. vladnima komisarjema za nadzorovanje vseh obrtnih nadaljevalnih šol na Kranjskem. Doslej nadzorovala sta te šole prof. Kneschaurek in profesor vitez Siegl, oba neveščta slovenskega jezika.

(Premembe posesti). Vinski trgovec gospod J. C. Juvenčič iz Spodnje Šiške pri Ljubljani, kupil je na Bledu na Gorenjskem, nekdanje Medjato po domače Kokoljevo zemljišče, ki leži na obrežji tik mostu, kjer se bledsko jezero odtaka. Kakor čujemo namerava gospod Juvenčič stari-kavo sedanje poslopje popolnoma odstraniti ter ondi zgraditi moderni „Ankin dom.“ Ker je bilo za to posestvo baje več tekmecev, nas veseli da je taisto prešlo v poštene narodne roke.

(Slovenske posojil. in hranilnice l. 1894.) Posojilnice: Gornjigrad: 4. upravno l., 223.012 gld. prometa, 1483 gld. čistega dobička, in 2914 gld. prihranjene zaloge. Gorica: 11. upravno leto, 156432 gld. prometa, 2988 gld. čistega dobička in 8202 gld. prihranjene zaloge. Celje: 24. upravno leto, 1.888.350 gld. prometa, 15.173 gld. čistega dobička in 71.488 gld. prihranjene zaloge. Sinčaves: 4. (?) upravno leto, 79.330 gld. prometa, 592 gld. čistega dobička in 1640 gld. prihranjene zaloge. Radeče: 1. upravno leto, 54.204 gld. prometa, 593 gld. čistega dobička, — prihranjene zaloge. Radovljica 4. upravno leto, 399.666 gld. prometa, 2176 gld. čistega dobička in 2698 gld. prihranjene zaloge. Marnberg: 6. upravno leto, 122.425 gld. prometa, 964 gld. čistega dobička in 4271 gld. prihranjene zaloge. Djekše: 6. upravno leto, 71.978 gld. prometa, 616 gld. čistega dobička in 1332 gld. prihranjene zaloge. Logatec: 7. upravno leto, 197.338 gld. prometa, 2097 gld. čistega dobička in 7236 gld. prihranjene zaloge. Suha: 3. upravno leto, 21.929 gld. prometa, 77 gld. čistega dobička, in 195 gld. prihranjene zaloge. Šoštanj: 21. upravno leto, 177.180 gld. prometa, 555 gld. čistega dobička in 9614 gld. prihranjene zaloge. Trst: 3. upravno leto, 204.368 gld. prometa, 1122 gld. čistega dobička in 875 gld. prihranjene zaloge. Ptuj: 11. upravno leto, 1.185.346 gld. prometa, 5388 gld. čistega dobička in 58.000 prihranjene zaloge. Konjice: 11. upravno leto, 165.840 gld. prometa, 1978 gld. čistega dobička in 8404 gld. prihranjene zaloge. Hranilnice: Kranj: 2. upravno leto, 500.101 gld. prometa, 547 gld. čistega dobička in 559 gld. prihranjene zaloge. Ljubljana (mesto) 5. upravno leto, 8.086.162 gld. prometa, 17.025 gld. čistega dobička in 34.715 gld. prihranjene zaloge. Celje (južno-štajerska) 1.379.014 gld. prometa, 8203 gld. čistega dobička in 27.990 gld. prihranjene zaloge.

(Spremembe pri sodiščih). Premeščeni so gg. okrajni sodniki: Novak iz Kostanjevice v Senožeče, Mat. Kobal iz Senožeč na Vrhniko, W. Gandini iz Idrije v Kostanjevico.

(† Vojteh Ribnikar), nadučitelj v Dol. Logatci, predsednik „Zaveze slovenskih učiteljskih društev,“ odbornik logaške posojilnice itd. je 24. p. m. po noči umrl. Ranjki je že eno leto bolehal; bil je bolan na obistih ali jetrih in prijemala se ga je vodenica. Še le 39 let star moral je napraviti s tem največjo žalost svoji rodbini (žalostni vdovi in 4 nedoraslim otrokom) in slovenskemu učiteljstvu, katere je veliko prezgodaj zapustil. Rojen v Trziči l. 1857. služil je od leta 1876. največ v Dol. Logatci, kjer si je pridobil neizmerne zasluge za šolstvo, kmetijstvo, narodnost itd. Po njegovem trudu otvorila se je v Dol. Logatci 4. razrednica s prelepim šolskim poslopjem in najčednejšem ter najpravilnejšim šolskim vrtom na Kranjskem. Ribnikar je bil v Logatci duša javnega delovanja. Kako tudi ne? Bil je jako izobražen, praktičen in delaven šolnik! Ljubezniv mož čez vse je bil tudi kremenit narodnjak, zvest učiteljski tovariš, ki se je vedno čvrsto potegoval za učiteljske pravice. Zato ga je slovensko učiteljstvo izvolilo predsednikom „Zaveze slovenskih učiteljskih društev.“ Naj počiva v miru!

(Iz Leskovca pri Krškem) se nam poroča, da je ondotni dobri dekan, preč. g. dr. J. Strbenec, letošnjo zimo preskrbel 15 siromašnim učencem dobro obleko. Hvala mu!

(V Krškem) priredijo v nedeljo, 5. t. m. veliko besedo v korist nesrečni Ljubljani. Sodelovali bodo tudi brežki in kostanjeviški pevci in znabiti kvartet iz Ljubljane.

(Umrl) je v Krškem g. Karol Reichel, po Slovenskem dobro znani voditelj vseh državnih ameriških trtnic na Kranjskem in Štajerskem.

(Krska kmetijska podružnica) je imela po veliki noči več dni učni tečaj za cepljenje ameriških trt pod vodstvom g. dr. T. Romiha. Tega tečaja so se udeleževali vinogradniki, katerim so se te trte brezplačno delile, in odrasli učenci meščanske šole.

(Za Toplice) na Dolenjskem, kjer je napravil požar 100.000 glđ. in več škode (zavarovana so bila pogorela poslopja komaj za 20.000 glđ.) — prosili so slovenski poslanci (na čelu V. Pfeifer), državne podpore. — Na Dolenjskem bi še državne podpore protrebni bili tudi nekateri kraji na Kočevskem, ki so trpeli po požaru (Stara cerkev) in po potresu (Koprivnik).

(Iz Idrije). Naša posojilnica jako dobro napreduje; ima že 400.000 kron prometa in 120 udov. Pristopila je zdaj k „Zvezi“ v Celji. Pri potresu smo se hvala Bogu samo le vstrašili, drugzega nič; na Vojskem tudi ni nikake škode, kot sam strah; še pri cerkvi, ki je v slabem stanu, se nič ne pozna.

(Tudi na Koroškem) čutili so o veliki noči hud potres. V Pliberku je poškodovano župnišče in cerkev, podrlo se je več dimnikov in mnogo zidov je razpokalo. Dne 22. t. m. se je potres ponavljal. — V Spodnjem Dravogradu so se tudi podirali dimniki in je pokalo starejše zidovje. Tudi zemlja je dobila več razpoklin.

(Iz Podgrada v Istri). Pri prvotnih volitvah za deželni zbor smo imeli srdit boj. Čast celega polit. okraja slonela je na naših ramah. I zmagali smo. Zdaj pa šarenjaški (laški) kapitalisti silno pritiskajo na dolžnike in naval je velik na našo novo posojilnico, ki komaj vstreza prosečim seljakom, dasi dobro deluje. Od 4. februarja, ko smo začeli posojevati, pa do 25. aprila bilo je: 112 članov, 1054 glđ. deležev, 5992 glđ. 68 kr. hran. vlog, 5000 glđ. izposojila, 11.305 glđ. dali smo posojil 87. strankam in 5990 glđ. 14²/₃ kr. je intabuliranih. Iz tega se dovolj razvidi, da smo prav in uspešno delovali.

(Na Dunaji) umrla je gospa Terezija Praunseis, mati občeznega narodnjaka in veleposestnika g. Franca Praunseisa v Št. Jurji ob južni železnici. Blag ji spomin!

(Banka „Slavija“ v Pragi) naznanja nam rezultat svojega poslovanja za leto 1894. Iz tega naznanila posneli smo nastopne številke: V letu 1894. je znašala inkasovana premija vseh oddelkov 2.073.298 glđ. 81 kr. proti 1.890.033 glđ. 2 kr. v letu 1893. torej več za 183.265 glđ. 79 kr. Zavarovani kapital vseh oddelkov je znašal 279.192.484 glđ. 40 kr. proti 257.649.259 glđ. 15 kr. v letu 1893. torej za 21.543.225 glđ. 25 kr. več. Rezervni fond vseh oddelkov znašajo 6.375.397 glđ. 60 kr. k temu prideta še uradniški in zastopniški penzijski fond, katerih prvi je narastel na 299.207 glđ. 11 kr. in drugi na 144.887 glđ. 82 kr. Prebitok za leto 1894. znaša za vse oddelke skupaj 250.118 glđ. 16 kr. Škod izplačala je banka „Slavija“ od začetka poslovanja do konca 1894. leta 24.032.317 glđ. 69 kr. Iz teh števil je razvidno, kako se razvija ta naš domači slovanski zavod od leta do leta in to v prvi vrsti radi tega, ker sloni na vzajemnosti in ker umno in varčno gospodari. Opozarjamo torej slovensko razumništvo, da se glede zavarovanja obrača do banke „Slavije“ dajoč jej prednost pred družimi konkurentnimi zavodi, ker mu ta podaje take garancije, če ne še boljše, kot vsaka druga zavarovalnica. Po geslu „Svoji k svojim“ pristopaj Slovenec k banki „Slaviji“, da se bo ta naš zavod še lepše razvil v korist Slovanstva.

Druge avstrijske novice.

(Naš cesar) odpotuje 6. ali 7. t. m. v Pulj, da si ogleda novo stesano ladijo. In se tje grede dne 7. t. m. pomudi v Ljubljani, da si ogleda ponesrečeno mesto.

(Cesarica Elizabeta) bila je zadnje dni v Benetkah, kjer sta jo posetila kralj in kraljica italijanska. Nato se je na ladiji „Miramar“ prepeljala čez morje ter s ponočnim vlakom naprej na Dunaj z nadvojvodinjo Valerijo vred.

(Zoper nameravano volilno preosnovo) namerava glasovati večina članov Hohenwartovega kluba.

(Ministerski stoli) se baje nekaj majejo, zlasti ministru Wurmbbrandu, kateremu ni obveljalo, da bi se železnice podržavile.

(V državnem zboru) so se slovenski poslanci s Kranjskega in g. M. Vošnjak krepko potegnili za državno podporo za vse one slovenske kraje, kjer je potres škode provzročil. Ker je zbornica z vlado vred sočutno pripoznala veliko, grozno nesrečo, nadjati se je zdatne podpore. — Državni zbor je obravnaval nadalje davčno postavo. — Češki poslanci niso bili zadovoljni z ukazom praškega deželnega šolskega sveta, vsled katerega je treba avstrijsko domoljubje toplo gojiti po šolah; rekli so, da je bil za domoljubne Čehe ta ukaz odveč.

(Za nesrečno Ljubljano), okolico in gorenjsko stran nabirajo se po vsej Avstriji darovi, nabrale so se že lepe svote, katere pa seveda niso še v nobeni primeri z velikansko škodo, katero je potres provzročil.

(V Lincu) so nemški nacionalci prodrli pri volitvi v občinski zbor.

(V Zagrebu) so dijaki z jajci kepali odvetnika Gavranica, ker je spisal „političko poviest naroda hrvatskega“ tako, da je žalil velik del prebivalcev. Dr. Gavranic je odpotoval v Opatijo (Abbazia), da se ogne napadom.

(Nadškofa) Rajčević v Zadru v Dalmaciji in Kohn v Olomucu na Moravskem sta dobila od presvetlega cesarja dostojanstvo tajnih svetnikov, katerih naslov je ekscelencija (prevzvišenost).

(Za Bosno iščejo posojila). Zbornicam na Dunaju in v Budimpešti je bil predložen načrt zakona, po katerem se vzame na posodo 24 milijonov kron za Bosno kot deželno posojilo.

(Razbojniki v Bosni). Pri Monastiru so razbojniki napadli svaka serajevskega podžupana Petrakija in ga odgnali v gorovje. Zahtevajo 3000 cekinov odkupnine.

Ogled po širnem svetu.

(Sv. oče) papež Leon XIII. so spisali okrožnico na angleški narod. Opominjajo Angleže z lepimi besedami, naj se povrnejo v naročje sv. katoliške cerkve. Vsi angleški listi, tudi protestantovski, so okrožnico ponatisnili.

(Razmere med Rusijo in sv. stolico v Rimu) se vidno boljšajo. Varšavski nadškof je dobil od carja dovoljenje, da sme potovati v Rim k papežu. Varšavski cesarski namestnik grof Šuvalov je nedavno nadškofa obiskal v njegovi palači. Že 50 let se ni čulo, da bi smel kak rusko-poljski škof potovati v Rim. Car Nikolaj je tudi velik prijatelj znanosti, svobode in lepih umetnostij. Kar on vlada, dalo se je že 40 novim časnikom dovoljenje, da smejo izhajati. O veliki ustanovi za stare pisatelje, učenjake in umetnike smo že enkrat poročali. Tudi se bo še letos ustanovila visoka šola za ženske zdravnice.

(Zatiranje Slovanov v Prusiji). Po prizadevanju društva za varstvo Nemcev se snuje v Berlinu banka s šestimi milijoni mark kapitala, katera bode imela namen, pospeševati naseljevanje nemških kmetov na Poznanjskem in v Zapadni Prusiji. Namen tej banki bode tisti, kakor ga ima na Slovenskem „Südmark“.

(Berolinski mestni zbor) se je sam izjavil zoper predlog proti prekucuhom; s tem se je vladi silno zameril.

(Srbska skupščina) se je že sešla. Že v prvih sejah se je pokazalo, kaj je bil namen vsega državnega prevrata. Milan je bil v zadregi za denar; napravil je bil že vse, kar je dobil, ko je prodal vse svoje pravice. Radikalna večina skupščine ni hotela ničesa slišati o kaki pokojnini bivšega kralja Milana. Od sedanje skupščine bode vlada zahtevala 800.000 frankov kralju Milanu in 500.000 frankov pa kraljici Nataliji. Sedanja skupščina bode gotovo vse privolila, ker ima v zbornici skoro same kimovce.

(Velika nesreča) pripetila se je vsled narasle vode v vasi Buzeji pri Epinalu na Francoskem. Deroča reka izpodkopala in razrušila je velikansk nasip, zgrajen pred nekaj leti. Preplula je vas ter končala nad 100 ljudij.

(Na vzhodu Azije) utegne nastati zopet vojna, ker evropske države ne dovolijo Japoncem, da bi si ti na celini Azije kaj zemlje prilastili in ker tudi kitajski generali še na vojno silijo.

Dopisi.

Št. Jurij ob juž. žel. „Cesarjevič Rudolfovo sadjarsko društvo“ zborovalo je na Cvetno nedeljo popoldan pri Cestnem Jože-tu. Ravnatelj g. dr. G. Ipavic otvoril zborovanje s prisrčnim pozdravom vseh došlih. Potem poroča o društvenem delovanju v pretečenem letu, naznani ostanek v blagajnici namreč 139 glđ. 19 kr. i. t. d. Svoje poročilo končal je s trikratnim „živijo“ na Njega Veličanstvo, presvitlega cesarja.

Druga točka vsporeda bila je predavanje g. Bele-ta. V dolgi in jedrnatih besedi razkladal je omenjeni gospod zbranemu ljudstvu o sadjereji. Priporočal je odgojo plemenskih dreves, po katerih naj bi se vsak sadjerejec prepričal o res dobrih sadnih vrstah svojega kraja. Podučeval je nadalje, kako se naj drevo obrezuje, gnoji itd., da bo pred rodilo in tako sadjerejcu vračalo trud.

Ko so nekteri sadjerejci za svet vpraševali g. Bele-ta, razdelile so se cepike.

Po predlogu vlč. g. Kozinca, župnika slivniškega, bil je zvoljen stari odbor. Ko je g. ravnatelj zborovanje zaključil, zahvali se mu še g. Kozinc za trud ter mu želi, da bi ga Bog še mnoga leta ohranil društvu.

Iz Šmarja pri Jelšah. V našem okraju primanjkuje nam bikov plemenjakov.

Da je to velik nedostatek za okraj, v katerem je od živinoreje vse odvisno, je jasno.

Okrajni odbor skušal je pomanjkanju v okom priti in je zadnja leta kupoval bike za drag denar na Zgornjem Štajerskem ter njih prepustil posestnikom za polovico cene.

Ta uredba se ni obnesla. Biki so se morali pri Nemcih jako drago plačevati, stroški nakupovanja in vožnje po železnici bili so vselej zdatni! —

Mnogi posestniki, ki so dobili bike za polovico cene, redili so njih le kratek čas, prodali so njih z dobičkom spet med Nemce, živinoreja v okraju pa je imela le malo ali nič dobička od izdanega denarja! —

Tu bi morali okrajni zastopi podpirati se vedno med seboj, vsaki zastop naj bi napravil vsako leto imenik posestnikov, kateri imajo bike na prodajo, zapisal pleme (pasmo) starost in ceno bika ter to naznaniti drugim okrajnim odborom.

Tako bi lastniki bikov še lahko doma dobro prodali, okrajni zastopi dobili bi bike za nakup blizo in brez posebnih stroškov, denar bi ostal doma, pa tudi mnogo bikov bi se ohranilo domači živinoreji, kateri sedaj grede v tuje kraje!

Ravno to, da se večina naših bikov proda v tuje kraje, kaže, da je naš material tudi za rabo.

Narobe svet pa je, da mi prodajamo dober material tujcem po ceni in da ga potem od njih drago nazaj kupujemo!

Za nas je to dvojna izguba, za druge dvakratni dobiček!

Naj bi tudi naš okrajni odbor skusil, da nakupi za dovoljen mu denar bike doma, potem v celjskem in konjiškem okraju že letos.

Lastnike bikov pa na to opozorimo!

Iz Vidma. Videzno sem ribaril 15. marca nesrečno; vsaj tako je hotel dokazati artički g. dopisnik v predzadnji številki Vašega čislane lista. Kakor pa ni noben ribič v zadregi, ako zapazi v mreži, katero je ravnokar dvignil iz kalne vode, zraven nekaterih ribic tudi nepoklicanega gosta, marveč le strese drog, da hipoma plane ovi četveronožec nazaj v vodo, ter nevoljno binca z zadnjimi nogami, bližajoč se obrežju, tako se tudi jaz nisem prestrašil, videč najnovjšo kritiko. Akoravno mi je rekel nekdo, da naj se ne brigam za „Cojnovih sinov hripave glase,“ kakor sem sam v enakem slučaju priporočal svojemu tovarišu, odgovarjam vendar vsem ednakim dopisom prvokrat in zadnjokrat sledeče:

Nikakor ne morem umeti, da je g. dopisnik tako slabe volje radi celega mojega dopisa, ker sem vendar o Artičah najmanj pisal. Ker kaže gospod malo zaupanja do mojega uma, — Goethejevih verzov o ribji pameti se menda ni spomnil, sicer bi jih najbrž pozabil — potolažim ga, da znam tudi jaz do pet šteti, in ako zna moj sošed do 15, štejem tudi jaz tako visoko; povem

mu tudi, da razumem dopise, kakor je bil ovi o peticijah, ne da bi si moral naročiti komentarček od g. pisatelja. Da sem izrekel dopisniku tako pregrešno željo po slovenskem uradovanju v artiški občini, kriv je neki obče spoštovani Artičan, ki mi je pravil, da se še uraduje „nekaj malega“ tudi v nemškem jeziku. Moja pomota me veseli, in vesel bom še bolj, kedar bodo ostale tri občine naznanile izključno slovensko uradovanje. Kateri občini je toliko za čast kakor artički, posnemala jo bode, in vesel in ponosen bo slovenski narod! Z ozirom na slovensko uradovanje „od nekdanj“, citoval bi znane Sokratove besede, akoravno ne dobesedno, pa nisem prijatelj preprirov, ki bi morebiti nastali.

Kar se tiče peticij, padel je g. dopisnik v jamo, katero je kopal meni. Dne 24. januarja so se obljubile v „Slov. Gosp.“, a do 14. marca še ni o njih poročal noben časopis. Do sedaj še ni nikdo zahteval, da bi moral kdo vedeti to, česar še niso naznanili listi. Da pa nisem hodil po zimi poldrugo uro daleč povpraševat, ako so odposlali peticije, in kedaj so dobili novi obč. pečat, zameril mi je le prijazen dopisnik.

V dopisu: „Iz Št. Jurja ob južnej železnici,“ ki je v isti številki, kakor ovi mojega sosedu, zapazil sem zvezdico in spodaj opombo, da je občina Jurklošter že poslala peticijo. Kaj neki misli moj tekmeč v Artičah, bo tudi iz Jurkloštra kdo pisal v „Domovino“ ter se hudoval, ker se je dotični gospod „zmotil,“ mu očital, da ni prišel „poizvedovati“ v Jurklošter itd.? G. dopisnik bi bil lahko v drugačni obliki popravil, ako se mu je zdelo tako potrebno, a kritikovati je lahko, popraviti težko. Če bomo domoljube radi najmanjše stvarice skušali smešiti, bodo se nam smejali nasprotniki, kakor pravi rek, da se tretji veseli, kedar se dva kavšata. Pomote naj se popravijo, a stvarno; duševne zmožnosti naj se puste v miru, sicer smemo reči, da je opravičena Lessingova trditev, da govori mož o onih zmožnostih in krepostih, katerih sam nima. „Govorimo, pišimo, opominjamo se, da se bratsko ljubimo.“

V svojem prejšnjem dopisu opominjal sem svoje drage rojake, grajal pa nemškutarje, vendar pa nobenega imenoval. Da je bila ona graja opravičena, da je bilo treba nemškutarje poučiti, pokazali so najnovejši dogodki naši občini.

Ali si slišal morebiti kaj trobiti o nemški posesti v Celji? Vidiš, da bi dobro bilo tudi „Domovino“ brati, ki bi te poučila, da ni v Celji vse tako, kakor kriči „vahtarica“ in „tetka“, ki je tebi tako ljuba, in spoznal bi lahko, da tudi v Vrbinu ni nemške posesti, za katero si ti, varuh one nemške posesti, pobiral v svoj žep najemnino. Nikoli ne bi bil mislil o tebi kaj takega, marveč upal sem, da se še spreobrneš, in nameraval sem ti za Veliki petek podariti lepo ribo, kar bi gotovo storil, ako se ne bi spomnil, da bom morebiti radi tebe še imel sitnosti. Obč. zemljišča sem tudi jaz nekaj vzel v najem, da bi nasadil kaj fižola in krompirja, vsaj to še naš Arnšekov France ve, da ne morem vedno jesti samih rib, treba tudi prikuhe, ali kakor reče naš prejšnji tajnik; „kucspejza.“ Kaj misliš so bili tisti novci, ki jih je dal slovenski savski ribič, tudi nemška posest? Ako sem prav slišal, razlagal je že enkrat v brežiškem gradu naš učeni gospod še bolj učenim gospodom svojo metodo, pa ne vem, se ni več dobro spominjal ali kaj, da mu je nasprotoval g. Ž., o katerem mislimo, da se ne bo brigal za prazne čenče onih, ki pravijo: „Pustite Franceljna, vsaj se bo poboljšal; sedaj je bil le nesrečen, ker se mu je zaletelo, in moral je kašljati.“ Prihodnjič se bo njima na potu v Brežice pridružil še nekdo, o katerem rečemo kratko: Žal bi nam bilo, ako bi tičal zajec v tem grmu. O Franceljnu omenimo pa tudi nekaj hvalevrednega! Pred dvema leti je bil tako prijazen, da je pritisnil obč. pečat na slovensko listino, o kateri je nekdo zveseljem poročal v naši cenj. „Domovini.“ Dostaviti bi tedaj treba bilo, da se ni ona „bela sraka“ izvalila v obč. pisarni, čegar tudi nikakor ni hotel naš bivši tajnik, da jej je pa moral odpreti okno, ko je priletela iz privatne sobe.

Mislimo, da so se odprle oči našim obč. odbornikom, da bodo pustili Franceljna in njegove prijatelje v miru, kakor blato na cesti, da

bodo skrbeli za narodno čast svoje občine, da bodo z g. županom na čelu uvedli izključno slovensko uradovanje. Tedaj vam nalovim lepih rib, in kar bo vam ostalo, dobijo nemškutarji.

Savski ribič.

Iz Ptuja. — („Slov. pevsko društvo.“) Ni naš namen na dolgo in široko razpravljati o imenitnosti „Slov. pev. društva v Ptuji,“ ki obsega pevce iz vseh pokrajin slovenskih. To uvaževati vé vsakdo, kdor ljubi slovensko petje, kdor ljubi svoj rod. Radi tega vemo in se nadajamo, da je vsacemu Slovencu na srcu po svojih močeh pomoči temu društvu. Naj odbor še tako intenzivno deluje, če ga ne podpirajo člani, ne bode mogel rešiti svoje naloge. Obrača se zatorej odbor na vas čast. pevke i pevce ter apeluje na vašo ljubezen do slovenskega naroda, da delujete v svojem krogu na to, da se bodo pesmi začele takoj vaditi in da se bodo marljivo vadile. Ne vstrašite se truda in nobenih zaprek, bodite jeklene volje, bodite vstrajni, kajti pokazati nam je letos zopet, kako lepa, kako krasna in kako mogočna je slovenska pesem. Odbor bode deloval z vsemi močmi na tó, da bode letošnji koncert sijajen, velikansk, tembolj, ker lansko leto društvo ni moglo koncerta prirediti.

V svoji seji dne 2. aprila t. l. vkrenil je odbor sledeče: 1. Veliki pevski zbor priredi se v mesecu avgustu v Ptuji. 2. Pesmi so se določile taiste, ki so bile za lanski koncert določene in sicer:

1. „Venec Vodnikovih pesmi“ šesterospes s spremljevanjem orkestra od Ant. Foerster-ja.
2. „Slovenskim mladenkam,“ ženski zbor s spremljevanjem orkestra od Hrab. Volarič-a.
3. „Pod prozorom,“ moški zbor dr. Gustav Ipavic.

4. „Samo,“ moški zbor Ant. Foester.
5. Na moru,“ moški zbor Ant. Nedved.
6. „Rojaci na potu,“ moški zbor Ant. Nedved.

Sekirice vpslale so se že posameznim gg. poverjenikom lansko leto. Taiste čast. pevke in pevci, ki še nimajo potrebnih sekiric naj se blagovolijo za nje čim hitreje oglasiti pri odboru v Ptuji. Na dan koncerta pa prosimo, da vsaka pevka, oziroma pevec, sekirice s saboj prinese. Ravno kar je odbor začel razpošiljati nabiralne pole; vljudno prosimo čast. gg. poverjenike, naj blagovolijo skrbeti za tó, da se število društvenikov v njih okrajih množi, ali vsaj ne krči, in da nam vsaj do 5. junija t. l. letne doneske vpošljejo.

Dan slavnosti se objavi v kratkem času. Po § 1 in 3 pravil, ima društvo namen gojiti petje in glasbo. Naslanjaje se na ti dve točki sprožila se je v odboru misel, naj bi se skrbelo za to, da bi društveniki, ki so dobri godbeniki, razškopljani po vsej slovenski zemlji sešli nalik pevcem ter spremljevali posamezne pesmi z godali. Tako bi bilo mogoče osiguriti pevskemu društvu tudi lastno godbo. Sekirice bi se jim seveda poslale poprej nego pevcem.

Ta ideja se še letos ne more izvršiti, pa prihodnje leto bi se lahko realizovala.

Razglasili smo gore navedeno že zdaj, ker nam je na tem prositi društva, da svoje veselice tako uredé, da se jim bode mogoče udeležiti te slavnosti.

Ptuj, dne 1. maja 1895. (Veselica v korist Ljubljani.) — Odprto srce in odprte roke, imej za trpečega brata . . . pod tem geslom zbralo se je v nedeljo 28. aprila 1895 dokaj odličnega občinstva v prostorih „Narodnega doma“, da izkaže svoje sočutje nesrečnim Ljubljančanom in položi svoj prispevek na altar bratske ljubezni. Kako tudi ne? Pomoči je treba, brze pomoči pravim, pravcatim sorojakom, bratom po rodu, krvi, mišljenju, čustvovanju, jeziku, narodnosti.

Naši vrli diletantje so pod vodstvom gosp. J. Sedlačka, uradnika posojilničnega, predstavljali razmeram težavno igro „Revček Andrejček“ izredno dobro, kar je občinstvo splošno priznavalo. Gdč. Antonija in Micika Stupca, vrloznani rodoljubkinji od sv. Marka, sta že v širših krajih znani po svojih spretnostih v petju, godbi in dramatičnem predstavljanju. Tudi pri tej priliki ste opravičili svoje ime in dokazali, da imate čuteče srce za vse lepo, blago in dobro.

Isto velja o gospodičnih Fanika in Ida Langerholz ter o gospodični Heleni Svet.

Posebno je ugajalo ubrano petje, ki je splošno zadovoljstvo povišalo do vznese radosti. To so prave značajne in ljubeznive — Slovenke, lep in vzvišen vzgled drugim, ki samo slovenski čutijo a nemški — kramljajo.

Izmej gospodov so se posebno odlikovali: oče Jeklen, (g. Sedlaček), ki je bil s svojo mimiko in svojim kretanjem pravi original. Isto velja o g. Domicijan Serajnik-u, ki je izborno pogodil težavno ulogo „Revčka Andrejčka“, Anže (gosp. Šerona), bil je tipična figura malo premetenega hlapca, ki je vzbujal s svojim nastopom dosti smeha. Občinski siromak Zmikavt Matija (gosp. Miran Lorber) je bil pravi zavihanec, ki nam je s svojo drznostjo in zvitostjo podajal žalostno sliko socijalnih razmer, v katerih se nahajajo nepreskrbljeni od hiše do hiše pohajajoči siromaki.

Tudi vse druge osebe kakor gg. Fr. Serajnik, Čeh, Merc, Fifuja, Šentjurc, Vrahl, Cvahte i. t. d. so dobro pogodili vsak svojo zadačo.

Da se sploh pri naših skromnih razmerah zamore predstavljati tako težak igrokaz, kakor „Revček Andrejček“ je dokaz, da je g. J. Sedlaček izboren vežbenik in igralec in da imamo dovolj mladih moči, ktere je treba le vzbujati in spodbujati.

Gmoten uspeh je bil sijajen, ker je vsak posameznik nadplačal vstopnino v korist ubogih Ljubljančanov.

S tem večerom smemo zadovoljni biti in in pričakujemo, da se predstava kmalo ponovi.

Po tej predstavi zabavali smo se v dolnjih prostorih čitalnice; naši vrli tamburaši igrali so kaj pridno in precizno posamezne komade; bodi jim prirsčna hvala tukaj javno izrečena. Da se spet kmalo snidemo pod praporom dobrotelosti in narodne ljubavi. V to pomoz Bog!

Bodimo vedno prepričani, da človek raste z višjimi nameni.

S Kranjskega. (Potres.) katerega smo čutili v noči mej 14. in 15. malim travnom, in po katerem je posebno naše slovensko središče Ljubljana z okolico nepopisljivo hudo prizadeta, ponovil se je še jako mnogokrat, vendar na srečo v vedno redkejših, krajših in slabejših sunkih, tako, da se je ubogo ljudstvo osvobojeno hudega strahu, pomirilo in ohrabilo ter jelo resno misliti na bodočnost. Žalibog, da je pri tem marsikomu obupati. Hišni posestnik izgubil je s hišo vse svoje premoženje, obrtnik prišel je ob služek, ker ne more izvrševati svojega obrta in vsa trgovina je do cela uničena. Kakor je bilo uže zadnjič povedano, je ni hiše, ki bi ne bila prav nič trpela in sicer jih je nekako 10% do 20% gotovo (čež 100 hiš) tako poškodovanih, da jih bodo morali do tal porušiti, 80% takih, da jih bo treba do prvega nadstropja podreti in le malo je takih, da se more v njih stanovati, da si so tudi te več ali manj razpokane in omajane. Vsa škoda, katere pa sedaj seveda ni mogoče natanko preračunati, znaša, ne uračunavši druge skode, kakor ono na hišah, nad 5 milijonov. Razven tega pa je zavladala mej onim ubožnim ljudstvom, ki je prišlo radi potresa ob stan in kruh tolika beda, da človeka, videvšega to brez lastne krivde provzročeno revščino trpeče ljudstvo, presune do dna srca. Hitra pomoč je bila torej velepotebna. In, priznati se mora, da se omeji prva beda, nastala po potresu, in upajmo, da se tudi bode vse zgodilo, da vstane Ljubljana, liki Zagrebu, nova in še lepša iz prašnih razvalin.

Dovoli, dragi bralec, da ti v kratkih potezah napišem, kaj se je od prvega potresa zgodilo za ljubljansko občinstvo. Južna in državna železnica ste posodili več nego teden dnij mnogo sto železniških voz za prenočevanje ljudij brez stanovanja, vojaška uprava je dala na razpolaganje mnogo šotorov, kjer so bivali ljudje na tivolskih travnikih, drugi so si izposodili kadi itd. Tudi so posestniki nepoškodovanih poslopij prepustili po potresu prizadetim rodbinam brezplačno stanovanja in kako so tudi po javnih nepoškodovanih poslopij n. pr. v šolskih poslopjih rodbine nastanjene. Brž ko se je po svetu razglasilo in zvedelo, da je uboga Ljubljana najbolj trpela po potresu, pokazalo se je, kje bije usmiljeno in človekoljubno srce. Od bližnjih in dalj-

nih sosedov, posebno od slovanskih, poslalo se je v Ljubljano denarne pomoči za prvi najhujši čas. Iz Dunaja pa, ki se je res izkazal za avstrijsko prestolico, prišla je celó dejanska pomoč. Ondotno takozvano „Prostovoljno rešilno društvo“ poslalo je v Ljubljano vse potrebno, da se pripravljajo na dan tečne hrane za nič manj ko kacic 10.000 stradajočih ljudi, in ginljivo je gledati, s kako hvaležnim srcem uživajo ljudje to veliko-dušno dobroto. Razun te dunajske družbe pripravljajo hrano plemenite ljubljanske gospé in ljudska kuhinja na račun kranjske hranilnice. Tako je torej skrbjeno, da ne trpi ljudstvo lakote in se tako ložje brani boleznim, ki v takih prilikah rade nastanejo. Zdravstveno stanje je v obče še jako povoljno, čeravno je nekaj ljudi vsled prestanega strahu tudi telesno prizadetih.

Sedaj pa nastane drugo uprašanje. Stanovanja namreč, ki so bila rabljiva za prvo silo, ko je bil vsak vesel, da je imel na varen kraj glavo položiti, ne morejo zadostovati za dalje časa. Vodstvo železnic potrebuje vozove in prebivanje v od dežja premočenih šotorih je zdravju skrajno kvarljivo. Zatoraj je dal delavni mestni zastop na mnogo krajih zidati lesene hiše, ki bi služile več časa ljudem v stanovanja. V to svrhu so bili od vlade odposlani vojaki pionirji s Ptuja v Ljubljano, kjer so nemudoma jih pričeli zidati. Poleg tega porabili so jih za razne varnostne naprave, tako n. pr. za podpiranje mnogih na pol podrtih hiš, za odnašanje dimnikov, stolpov itd.

Razun tega pa je mestni zbor, ki sedaj v tem hudem času skoro vsak dan zboruje, skrbel za to, da se visoki vladi predlože razni nasveti, ki vsi merijo na ohranjenje mesta Ljubljane. Obč. svetnik Hribar je stavil namreč nujni predlog, da naj se prosi vlado, da dovoli 25letno davčno osvobojenje za nova in vsa čez polovico prezidana poslopja, ki se zidajo od 1. maja letos in do 31. decembra 1899. leta. Ako vlada tej prošnji ugodí umevno je, da se bode prezidanje Ljubljane jako pospešilo. Poleg tega pa so se posvetovali mestni očetje, kako bi bilo meščanom pomagati, da prezidajo svoje hiše, in izprevidelo se je, da je najbolje, če vzame mesto vso stvar v roko. Na ta način se utegne zasnovati „Mestna stavbinska banka“, katere skrb bo, iz ruševin na novo prezidati belo Ljubljano.

Kakor je bil hud potres v Ljubljani, ravno tako ali pa še hujši pa je bil v njeni okolici. V Št. Vidu je cerkev tako poškodovana, da ni varno v njo hoditi in sploh vse, kar je zidano, tako zmajano da bi jeden sam močen sunek vse porušil, tu je škode skoro pol milijona. V Vevčah je ondotna papirnica hudo poškodovana in morali bodo do tal poslopje podreti. Radi tega so morali 200 delavcem službo odpovedati. Sedaj še ni določeno, ali bodo tovarno še popravili ali ne. V Međvodah bilo je strašno prve dni. Ljudje so se jokali, dimniki se podirali, živina tulila, konji bili s kopiti. V bližnji Preski ni mogoče v cerkvi službe božje opravljati. V Kolovratu so imeli osodepolno noč, mrliča pri neki hiši, kjer se je veliko ljudi sešlo. Ko se je jelo tresti, se je tudi mrlič zganil z glavo, rokami in životom. Ljudje so pobeželi hitro iz hiše, v strahu misleč, da mrlič vstaja; pri vratih pa bi se kmalu drug drugega zmečkali. Vsi so mislili, da se je treslo le v hiši, kjer je mrlič. Še le pozneje so zvedeli, da je tudi drugod se treslo. Potres je napravil dokaj škode. — V Cerkljah so zvonovi petkrat sami zvonili. Dva moža v župniji pa je od strahu kap zadela. Posebno hudo pa je potres razsajal v Vodicach. Tu trdijo zemljelovski učenjaki, da je bilo središče vsega potresnega gibanja. In umevno nam postane to, če pomislimo, da je od 114 hiš katere šteje vas, 24 skoro popolnoma porušeni. Po hlevih so se razsuli oboki in tako ubili mnogo živine. Župnišče, kapelanija ste hudo poškodovani. Prijazne Vodice trpe veliko škodo. — Na Črnučah ob Savi je tudi župnišče poškodovano a se bode dalo še popraviti, toda šola je uničena in šolski poduk se je moral prenehati, ker nimajo nobene druge pripravne hiše. — Tudi v Domžalah je precej škode. Tovarne za slamnike so poškodovane in dimnika ne vidiš skoro na nobeni hiši. — V Hotičah pri Litiji sta šola in župnišče najbolj prizadeta. Šola ima samo na zunanjo stran devet razpok, tako da bode skoro gotovo treba nove šole. — V Vašku po-

leg cerkve sv. Lenarta v šenčurski župniji odtrgal se je s stropa tram in toliko da ni ubil dveh dekel. — V Kranji je mej potresom pri Majdičevem mlinu električna luč ugasnila, po potresu pa sama zopet začela goreti. — Na Brdu je jako poškodovana grajščina. — V šmartinski fari pod Šmarno goro je potres na vseh hišah škodo napravil. S Šmarne gore pa se je trgalo in v nižavo valilo kamenje. — V Bizoviku podrl se je strop v neki hiši, kjer sta spala gospodar in gospodinja. Gospodar se je na srečo skrtil pod posteljo in se rešil, ženo pa je kamenje ubilo. Škofelja ima do 50.000 gld. škode. Neizmerno škode je v kamniškem okraju, znabiti do 100.000 gld., kajti v mnogih krajih (Mengiš, Dob, Ihan) so cerkve in druga poslopja poškodovana. Neizmerno je trpela cela ljubljanska okolica od Device Marije v Polji do Iga in Vrhnike. Strašno, strašno!

Narodno-gospodarske novice.

Plitvička jezera.

Marsikdo ne ve o poletnem prostem času, kam bi se podal hladit in vedrit duh. Zaleti se kam v kake drage nemške kraje, kjer ga do dobrega oskubijo. In vendar imamo mnogo lepih domačih. Kdor ima teden prostega časa in par desetakov v žepu ter hoče kaj posebnega videti, — ta naj se poda k „Plitvičkim jezerom“; kajti prva prirodna krasota sosednje Hrvatske so nedvomno „Plitvička jezera“ na bosenski meji blizu Bihača. Jezer je 13 ter stojé jedno nad drugim in so s slapovi v zvezi. Najvišje stoji Proščansko jezero in sicer 628 m nad morskó gladino, najnižje pa Kaludjerovac 509 m. Najlepše in največje jezero je Kozjak, ki je približno tolikšno kakor naše Bohinjsko jezero. Vseh slapov je nađ 30, a najlepša sta Galovac in vodopad Plitvice v Korano 68 m. Na obrežji Kozjaka stoji „Planinska kuča“, kjer se dobi dobra in cena postrežba pa tudi mehko prenočišče. Sedaj zidajo tudi nov veliki hôtel za tujce. Jezera so bogata postrvi in rakov. Tudi so že priredili kopališča. Najbližje potovanje je od železniške postaje Ogulin, najpripravnejši in za posameznika najceneje pa od Senja. Od Reke do Senja se plača s parnikom 1 gld. 20 kr. oziroma 60 kr. od Senja do Plitvičkih jezer pa vozi poštni omnibus, cena za osebo 5 gld., tje in nazaj 8 gld.

Slehnemu ostane to potovanje gotovo trajno v prijetnem spominu in ne bo mu žal ne za izdane novce in ne za prestani trud, kajti, kaj tacega se ne vidi nikjer drugod v Evropi; to se tudi ne da opisati, to je treba — videti!

Pijavka — dober vremenski prerok.

Vsakanje izkušnje so pokazale, da ima mnogo živalij kaj dober predčut za razne vremenske spremembe. Ta čut je često natančnejši od vremenika ali tlakomer, kateri kaže prav za prav le gostoto zrakovo. Med te živali spada v prvi vrsti pijavka, v kateri so spoznali opazovalci živalskega življenja najimenitnejšega vremenskega proroka.

Ako si hočeš v ta namen držati pri hiši pijavko, vzemi n. pr. četrtlitrsko steklenico pa vsuj vanjo 2 cm na debelo drobnega peska. Nanj nalij toliko vode, da bode $\frac{3}{4}$ steklenice polne; v to vodo spusti zdravo pijavko, ki še ni nikoli sesala, steklenični vrat pa zamaši s koščekom tankega platna.

Ako se bliža lepo, stalno vreme, leži pijavka nepremakljivo in vretelasto sključena na dnú posode ali pa plava enakomerno mirno gibajoča se po vodi.

Pred dežavnim vremenom splazi se pijavka iz vode na steklenični vrat in ostane ondi, dokler ne nastopi zopet stalno, lepo vreme.

Ako se bliža huda ura ali pa vetrovno vreme, plava pijavka naglo in z nemirnim gibanjem po vodi sem ter tje.

Nevihto naznanja pijavka tudi s tem, da ostane več dni zaporedoma iz vode in se pri tem krčevito ključi in razteza.

Voda, ki se rabi v ta namen, naj bo rečnica, nikoli pa trda studenčnica. Tudi je treba vodo večkrat premeniti, po leti vsak teden, po zimi pa vsakih 14 dnij enkrat. A. Kosi.

Darovi celjskih Slovencev za Ljubljano

pri uredništvu „Domovine“

I. zbirka.

Posojilnica v Celji 500 K, dr. I. Dečko 40 K, dr. L. Filipič 40 K, dr. Juro Hrašovec 20 K, skupaj 600 K.

II. zbirka.

Dr. J. Sernec 100 K, J. Detiček 20 K, Wassitsch 20 K, župnik Miloš Šmid 10 K, Peter Wundler 50 v, K. G. Sturm 2 K, Macesnik 4 K, F. Petek 4 K, Peter Majdič 200 K, dr. J. Hrašovec 10 K, Šelander 40 K, dr. A. Brenčič 20 K, K. Vanič 10 K, Anton Susič 40 K, F. E. Friedrich 6 K, Martin Ropas 10 K, Zdošek Janez 10 K, Hermína Pavelič 4 K, Janko Vavken 10 K, Franc Lončar 20 K, Zupanc Janez 20 K, dr. I. Glaser 6 K, dr. J. Vrečko 20 K, dr. A. Kapus 4 K, A. Kolenc 10 K, Milan Hočevar 10 K, Josip Hočevar 4 K, Lovro Baš 10 K, dr. F. Mayer 10 K, L. Rebek 4 K, polkovnik Marinič 10 K, P. Levičnik 10 K, Neimenovan 2 K, Betti pl. Susič 10 K, A. Bitzek 4 K, A. Holzmüller 2 K, Ivan Kapus 3 K, P. Kostič 10 K, Dragotin Hribar 20 K, B. Dobiča 20 K, F. Gologranc 20 K, dr. Riebl 3 K, A. Mlinerič 4 K, F. Jošt 1 K, Moric Rauch 4 K, A. E. Vošnjak 10 K, dr. Vučinič 2 K, E. Karlin 2 K, stotnik Dmitrašinovič 6 K, Vrečer Tone 2 K, M. Bratanič 8 K, A. Susič 20 K, Skupaj 812 K. I. izkaz 600 K. II. izkaz 812 K. Skupaj 1412 Kron.

Vse one rodoljube v naših krajih, ki so se namenili darovati za ponesrečence na Kranjskem, prosimo, da to prej ko prej store, ker kdor hitro dá, dvakrat dá. Pobiralo bode tudi še naprej uredništvo „Domovine“ in izkazalo darovane svote v prihodnjih številkah.

(Za posestnike v Podsedri), kateri so se ponesrečili po porušenju gor „Laze“ in „Cimpri“ vstopil je takoj blagorodni gospod Friderik Tax, c. kr. namestnijski tajnik in uradni vodja glavarstva v Brežicah s to izdatno pomočjo, da je nabral v okraju milodare, katere so blagodušno darovali: Neimenovan dobrotnik 100 gld., očetje trapisti v Rajhenburgu 20 gld., mestni občinski urad v Brežicah 24 65 gld., občinski urad trg Podčetrtek 27 gld., občinski urad trg Kozje 16 gld., občinski urad trg Sevnica 20 10 gld., občinski urad trg Rajhenburg 12 40 gld. Za vse te milodare izreka se dotičnim dariteljem in tudi velespoštovanemu uradnemu vodju gospodu Frideriku Taxu v imenu ponesrečenih presrečna in najtoplejša zahvala.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je pokroviteljica postala župnija Breznica, pošiljajoč družbi za piruhe gld. 108 63, nabranih zlasti z ozirom na slovensko šolo v Velikovecu. Pokroviteljici zastopnik bo vsakokratni breznjski župnik ali njegov namestnik. — Posamezne vasi v župniji so darovale sledeče svote: Breznica 13 63 gld., Moste 11 68 gld., Žirovnica 12 50 gld., Breg 6 15 gld., Selo 6 86 gld., Zabreznica 7 11 gld., Vrba 6 70 gld., Studenčice 6 44 gld., Róvinc 9 16 gld., Smokuč 20 81 gld., Dosloviče 7 59 gld. Zahvaljujoč se vrlim Brezničanom za prelepi velikonočni dar, mora jih družbino vodstvo pohvaliti toliko bolj, ker so s tem činom posnemali svoje duhovne rojake, o katerih smo nedavno poročali, da so darovali za slovensko šolo v Velikovecu podružno družbino pokroviteljico. Ginjeni smo bili, ko smo čuli, da so tudi najrevnejše hiše v župniji si utrgale vsaj male svote po 5, 10, 15 kr. in semtertje dekle po 1 krono, „Zrno do zrna pogača — kamen do kamena palača“ — ali če tudi ne potratna palača, vendar bo z božjo pomočjo kmalu stala čedna zgradba s podobno sv. Cirila in Metoda na čelu: slovenska šola v Velikovecu, ki bo še poznim rodom pričala o žrtvovalnosti slovenskega naroda. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) so od 15. marca do 10. aprila t. l. darovali: Č. g. A. R. kapelan v Trnovem pri Ilirski Bistrici, 102 k.; sl. načelnštvo „Posojilnice v Celji“ za leto 1895. dar 100 k.; sl. „Posojilnica v Konjicah“ 50 k.; g. Eduard Horak, trgovec v Trstu, namesto venca na grob pokojne sestre, nepozabne Marije Murnikove, ob 1. obletnici njene prerane smrti 40 k.; g. Ivan Gruden c. kr. davkar v p., blagajnik moške podružnice sv. Cirila in Metoda na Vrhniki in knjigovodja ondote posojilnice, 40 kr.; sl. moška podružnica v Celji 46 gld. 95 kr. — 37 gld. 6 kr. je rednih podružničnih doneskov, 5 gld. 50 kr. je nabral g. dr. A. Brenčič v vesele družbi v Podvrhu, 2 gld. 39 kr. bl. gospa Alojzija Kresnikova o priliki inštalacije vč. g. župnika Alojzija Arzenška, 2 gld. pa gdč. Sidonija Kukecova v Žalcu; — g. Fr. Žužek, c. kr. nadinženir v Ljubljani, dividendno delniškega društva „Narodni dom“ v Novemestu v znesku 1 gld. 28 kr. po g. načelniku dr. Alb. Pozniku. — Razposlani nabiralniki so nam prinesli že lepih piruhov za letošnjo Veliko noč. Tako smo dobili iz Ribnice po g. Andreju Podboju v tamošnji nabiralnik nabranih 11 gld. 40 kr., iz Rakeka po pošturovalni roboljubkinji prvomestnici g. Matildi Sebenikarjevi 20 k., iz Žalca v nabiralniku v gostilni g. Hausenbichlerja nabranih 11 k., iz Vrhnike po c. kr. davkarju J. Grudnu 10 k. in dar nabran v nabiralniku pri „Belem volku“ v Ljubljani 8 k. Od drugod smo zvedeli, da se rodoljubno občinstvo zanima za nabiralnike, tako v Celji, v Spodnjem Dravogradu, itd. itd. Rodoljubom, ki bi se za nje oglašili, lahko postrežemo z novimi nabiralniki, vsem dosedanjim pošturovalnim nabiralcem pa izrekamo zahvalo. Bog povrni!

(Za slovensko šolo v Velikovecu) so od 15. marca do 10. aprila darovali: Sl. hranilnica in posojilnica za Spodnji Dravograd prav zdaten dar 200 K.; sl. ženska podružnica v Gorici 100 K., zajedno kot prvo polovico pokroviteljine. Pač lep dokaz domovinske ljubezni in slovenske vzajemnosti je to, da vrle goriske rodoljubkinje poleg številnih domačih šolskih zavodov podpirajo prepotrebno in zapušeno našo deco v Korotanu. Dalje so darovali: Sl. „posojilnica v Glinjah“ na Koroškem 40 K.; sl. „kmetska posojilnica“ na Vrhniki 30 K.; sl. „Odbor katoliškega slovenskega društva za radovljiški okraj“ 20 K.; vč. g. Anonymus 10 K.; hišna družba „Omizje“ v Mozirju svoj VIII. prispevek v znesku 10 K.; vč. g. Franc Tavčar, kurat pri sv. Joštu pri Kranju, 4 K. in č. g. Fr. Ferjančič, kapelan v Trnovem v Ljubljani, 3 K. — G. pošiljatelj zdatnega daru „hranilnice in posojilnice v Spodnjem Dravogradu“ nam je poslal svoto z željo, da i ta „kamenček“ pomaga, da se slovenska šola v Velikovecu čim preje dviga iz tal. To je tudi naša želja. Zato kličemo zahvaljujoč se gg. darovateljem vsem rodoljubnim Slovincem: Zbirajmo kamenje in kamenčke, da se prej ko prej vresniči rek: Kamen do kamena — palača. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Stanovanje

v II. nadstropji na levi strani v hiši št. 21 v Šolski ulici, ki ima 5 sob, kabinet, kuhinjo in vse drugo potrebno, je popolnoma osnaženo in iz nova barvano, je takoj za oddati. Izgled na Savinjo, na mestni park, Šmiklavski hrib in na Lisce. — Natančneje se izve ali v hiši sami ali pa pri „Grenadirbirtu“ na Polulah. (82) 2—1

Branjarija

odda se radi odpotovanja pod prav ugodnimi pogoji. Več se izve pri M. Marušič v Savinjski ulici (Sann-gasse št. 4. (83) 1-1

Prodajalko,

ki je vajena v trgovini, sprejme takoj Fani Grabner, trgovka v Žalci. (84) 1-1

Zahvala in priporočilo.

Podpisani sem bil zavaroval svoje poslopje proti požaru pri

banki „Slaviji“.

Ker mi je požar uničil živinske hleve, in mi je banka „Slavija“ škodo tako hitro in pošteno po svojem zastopniku v Pilštanju g. Janko Bokalič-u izplačala, da sem s tem popolnoma zadovoljen, zato se nji lepo zahvaljujem in jo vsakemu toplo priporočam.

Potrjuje: Matija Amon, župan. (81) 1-1 Anton Štingl.

Gostilničar

z dobrimi spričevali, želi dobiti na več let gostilno v najem. Kdo, pove upravnistvo tega lista. (80) 2-1

Poletno stanovanje

s pohištvom 15 minut od Celja, 2 sobi in kuhinja, se odda od 15. majnika naprej. Več pove uredništvo tega lista. (77) 1-1

Izvrstni in iz najbolj zlahtnih jabolk pridelani

jabolčnik

5-6 polovnjakov se proda. Kje pove upravnistvo „Domovine“. (79) 1-1

Prodaja.

Franc Štiglic, posestnik mlina in žage v Socki blizu trgov Vitanje in Vojnik hoče prostovoljno prodati svoj mlin in žago, kakor tudi k tem mlinu spadajoče zemljišče — kakih 5 oral. Mlin je v dobrem stanu in na 4 tečaje, ima stope in je na vedno stanovitni vodi na Hudinskem potoku. Zaradi bližnosti vojniškega in vitanjskega trga, rabijo ta mlin posebno radi pekarji iz teh trgov. Zemljišče, obstoječe iz vrta, ujev in travnikov je izvrstno. Na posestvu lahko ostane 2000 gold. ležati. Podrobnejši pogoji, kakor tudi kupnina se poizve pisмено ali ustmeno pri lastniku tega mlina.

Z odličnim spoštovanjem. (78) 1-1

Franc Štiglic,

mlinar v Socki pošta Vojnik, stanovajoč v Hrenovi.

Potovalnega zastopnika

za banko „Slavijo“

sprejme v službo Ivan Likar, glavni zastopnik banke „Slavije“ za sloven. Štajer v Celji. (65) 3-3

Razpiše se

služba distriktnega zdravnika

za distriktno občino Braslovče okraj vranski, z letno plačo 700 gld. Zahteva se avstrijsko državljanstvo, diploma vsega zdravilstva, rim. kat. vera, popolnoma znanje slovensko-nemškega jezika, in neomadeževani značaj. Prosnje s prilogami naj se pošiljajo do 15. majnika županstvu Braslovče.

Distriktni odbor Braslovče, dne 10. aprila 1895.

Ant. Plaskan

(63) 3-2

prvomestnik.

Franc Čuden

ur ar

v Ljubljani

Glavni trg št. 25

priporoča

slav. občinstvu in posebno prečast. duhovščini, svojo bogato, največjo zalogo avdicarskih žepnih ur, po najnižjih cenah, zlatih, srebrnih, nikelnastih in stenskih ur z nihalom (Pendeluhr), budilnic, verižic vsake vrste, prstanov, uhanov in vseh v njegovo stroko spadajočih stvari.

Popravila naredim dobro, hitro, natančno in ceno. Poštna naročila izvršujejo se precej. Novi ceniki po pošti in brezplačno. V cenikih je natančneje popisano, koliko časa jamčim (garantiram) za katero stvar in kako za menjavam. (47) 10-4

Razprodaja

vsakovrstnega oblačilnega blaga za moške in ženske obleke po zelo znižanih cenah

Anton Mlinerič, Celje v Hummerjevi hiši

(73) 3-2

Hiša

v lepem kraju kozjanskega okraja, blizu župnijske cerkve in šole z gospodarstv. poslopjem; rodovitne njive in travniki, mnogo sadnega drevja in lep gozd in rodoviten vinograd (obsega skupaj okolu 25 oral) se takoj po ceni proda. Vse drugo pove uredništvo „Domovine“. (71) 3-2

Molitvene bukvice

priprosto, kakor tudi v najfinerih vezih, po vsakoršni ceni pri

Dragotin Hribar-ju v Celji

Posebno opozarjamo preč. g. katehete in duhovščino na velik izbor molitvenikov za šolarčke, kakor tudi odrasle.

Zahvala in priporočilo.

Podpisani se uljudno zahvaljujem v prvi vrsti vl. duhovščini in farnim predstojništvom, kakor tudi drugim načelnikom, kateri so v teku mojega 20-letnega bivanja v Celji z naročili podpirali mojo obrt. Pri tej priliki se tudi še za naprej vsem starim in novim naročnikom toplo priporočam za izvrševanje vsega in moje področje spadajočega dela, to je prenovljenje altarjev, prižnic, okvirov in slik, križev in podob, pa tudi z nova se vse te reči v vsakem poljubnem slogu po načrtih stalno, okusno in po nizki ceni napravijo.

Z odličnim spoštovanjem

Fran Krašovec,

(36) 3-3 m. pozlatar v Celji, Gospodska ulica 30.

V. Valovšek, trgovina s hmeljem, Žatec, Češko.

P. n. gospodom hmeljarjem na Spod. Štajerskem priporočam popolno zdrave, zanesljive

hmeljske sadeže

naravnost iz hmeljišč v Žatcu, Avši itd. itd. S spoštovanjem

V. Valovšek, posredovalna trgovina z vsakovrstnim hmeljem. (75) 2-2

= Dopisuje se v vsih navadnih jezikih. =

Društvena tiskarna

Dragotina Hribarja

v Celji

priporoča se p. n. gg. duhovnikom, pisateljem, založnikom, in sl. občinstvu za vsakovrstno izvrševanje tiska po najnovejšem okusu in najelegantnejši obliki v raznovrstnih barvah.

Izdeluje knjige, brošurice, časopise, letna poročila, prospekte, vstopnice, dekrete, plakate, vabila, vožne listke, mrtvaške liste, vizitnice, naslovnice, cenike, imenike, kurtve s firmo, pobotnice, pravila, tabele za urade, itd., itd. Vedno v zalogi so obrazi za posojilnice, sodnije, občine, šole i. t. d.; kakor tudi v več krasnih barvah tiskane diplome za častne občane in člane.

Razne priporočila vredne knjige:

Zbirka domačih zdravil, s poljudnim opisom človeškega telesa. Cena 40 kr. — Nova pesmarica. Zbirka najbolj znanih slovenskih in slovanskih pesmi. Mehko vezana 80 kr.; eleg. vezana 1 gld. 20 kr. — Srbske narodne pesmi. Sestavi J. Mohorčič. Cena 20 kr. Obrtno spise. Nauk o dopisovanju in poslovanju. Spisal A. Funtek. Cena 60 kr. — Obrtno knjigovodstvo, s kratkim poukom o menicah, spisal dr. Tomo Romih. Cena 80 kr. — Občinski red. Zbirka zakonov, zadevajočih posle občinskega področja, spisal dr. Iv. Dečko, I. zv. Mehko vezan 1 gld. 80 kr., trdo vezan 2 gld. 20 kr. — Mlinarjev Janez, slovenski junak ali vplemenitba Teharčanov. Cena 40 kr. — Lucij, spisal Anton Funtek. Cena 70 kr. — Kateri bo? Prizor iz domačega življenja, gledališka igra. Cena 15 kr. — Kmetijsko gospodarstvo, spisal V. Rohman. Cena 50 kr. — Vošnjak. Zbrani spisi 50 kr. — P. Pajkove, Zbrani spisi, I. zv., mehko vezan 1 gld., elegantno vezan 1 gld. 50 kr. — Trtna uš in trtojeja, spisal I. Bele, 40 kr. — Zabavnik, spisal A. Brezovnik. Cena 70 kr.

Knjižoveznica

vsprejema vsakovrstna knjigoveška in galanterijska dela, priprosta kakor tudi najfinerša, ter je izvršuje kar najhitreje, ukusno in cenó.

Posebnost: Kranjsko laneno olje in laneno-oljnati firnež. Prodaja na debelo in drobno.

Prva kranjska tovarna oljnatih barv, laka, firneža in kleja

Adolf Hauptmanna

v Ljubljani

razpošila na zahtevanje brezplačno in franko svoj ilustrovani cenilnik

oljnatih barv, firnežev, lakov, suhih, kemičnih, prstenih in mineralnih barv, düsseldorfskih oljnatih in akvarelnih barv za umetnike, barv za fotografe, emajl-, majolika- in lazurnih barv, potrebnih za oljnato in akvarelno slikanje, čopičev, tint, kakor tudi še mnogo drugih predmetov za obrtnijo, šole in domačo rabo. (26) 10-7

Posebnost: Kranjsko laneno olje in laneno-oljnati firnež. Prodaja na debelo in drobno.

Zobozdravniško naznanilo.

Dr. J. Riebl

uljudno naznanja, da bode od dne 15. novembra ordiniral vsaki dan za zobobolne od 9-12 ure dopoldne in od 2-5 ure popoldne.

v lastni hiši (191) 10-8

vrtno ulice (Gartengasse) št. 9 v Celji

Ustavlja umetne zobe in zobovje s zlato, kavčuk ali platino podlogo brez vsakih bolečin in garantuje za najpopolnejo izvršitev, enako najboljšim dunajskim ali graškim delu. To zobovje ne ovira čisto nič zvečenje ali govorenja. Manjkajoče zobne-krone namesti s zlatim ali email kronam; plombovanje zob in vse zobne operacije izvrši brez bolečin in preskrbi za plombo najboljša sredstva, za katerih trpežnost garantuje.

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

IG. HELLER, DUNAJ

47 Praterstrasse Nr. 42

Begate strojeval 185 strani občan v v avstrijski in nemški jeziki na odločevanje takej zastop. Prejeto pri se sliki.

(48) 20-4

Zaloga specerijskega blaga

MILAN HOČEVAR

Celje, Glavni trg, 10

Izvrstna zaloga vsakovrstne kave, sladkorja, riža, finega olja, južnega sadja, masla, svinjske masti, ruma, čaja, vina v butilkah, sremske slivovke, kranjskega brinovca, itd. itd.

Banatska pšenična moka.

Radajnska mineralna voda

itd. (21) 20-14